naš čas

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

Leto XVIII | Številka 1 (615) | Titovo Velenje, 7. januarja 1982 | Cena 7 din | YU ISSN 0350–5561

Iz novoletne poslanice predsedstva SFR Jugoslavije

Po poti, po kateri smo hodili s Titom

Za nami je leto, v katerem smo si močno prizadevali za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za uresničitev gospodarske stabilizacije ter ohranitev miru in popuščanje napetosti v svetu. Nove generacije mladih ljudi so skupaj s starejšimi ob 40. obletnici vstaje in narodnoosvobodilnega boja odločno izrazili svojo privrženost pridobitvam socialistične revolucije ter pripravljenost ohraniti jih in še naprej razvijati.

V minulem letu smo obogatili naše izkušnje, ki smo si jih nabirali na podlagi pomembnih rezultatov v materialnem in družbenem razvoju, pa tudi šibkosti, o katerih smo kritično in odkrito razpravljali. Tako kot prvo leto uresničevanja srednjeročnega načrta družbenega razvoja je tudi letošnje pokazalo, da lahko s prizadevanjem vseh družbenih sil uspešno rešujemo tudi najbolj zapletene probleme, ki so pred nami.

Med delovnimi ljudmi se je okrepilo prepričanje, da sedanje gospodarske težave lahko in moramo premagati z večjimi lastnimi napori. To pa pomeni, da moramo gospodariti in urejati vse družbene zadeve bolj v skladu z zahtevami in možnostmi že dosežene stopnje družbenega razvoja, tako kar zadeva sodobno tehnološko bazo, visoko usposobljenost strokovnjakov in izobrazbeno raven delovnih ljudi, kot tudi socialistične samoupravne odnose. To nalogo smo si zadali na tretjem kongresu samoupravljalcev Jugoslavije. Na njem so naši delovni ljudje izrazili trdno odločenost, da bodo na takšni podlagi okrepili dejavnost vse naše družbe in jo dosledno razvijali v tej smeri.

V minulem letu, posebno v zadnjih mesecih, smo v boju za gospodarsko stabilizacijo dosegli rezultate, ki nas ohrabrujejo, še zlasti kar zadeva naše uspešnejše vključevanje v mednarodno delitev dela.

Povečali smo izvoz, pa tudi plačilni primanjkljaj se že občutneje zmanjšuje. Prizadevamo si za večjo storilnost, posodobitev in boljšo organiziranost gospodarstva ter za večjo vlogo znanosti v njegovem razvoju. Vedno bolj prevladuje zavest o potrebi po varčevanju in racionalnejšem izkoriščanju vseh razpoložljivih sredstev. Dosežki in zmogljivosti naše družbe so resnično veliki, zato so trden temelj za naš nadaljnji napredek . . .

Naša najpomembnejša naloga v prihodnjem letu bo boj za gospodarsko stabilizacijo. Zavedamo se, da to terja nove napore in odrekanja. Z boljšim delom in večjim varčevanjem si moramo prizadevati za uravnoteženje plačilne bilance, občutneje moramo zmanjšati inflacijo in okrepiti položaj naše države v mednarodni menjavi, to pa so temeljni pogoji za uresničitev gospodarske stabilizacije. Ta cilj lahko doseže samo združeno delo, in sicer s samoupravnim organiziranjem in povezovanjem v vsej državi. Zato se bo moralo otresti tehnobirokratskih omejitev, liberalistične stihije, nacionalistične ozkosrčnosti in vseh drugih pritiskov ter poskusov ovirati naš razvoj. Vsak delovni človek in občan mora čutiti, da je neposredno odgovoren in poklican konkretno prispevati k uresničevanju nalog gospodarske stabilizacije . . .

Tudi v prihodnjem letu nas čakajo številne odgovorne naloge na vseh področjih družbenega življenja in razvoja, ki se jih bomo lotili z odločnostjo in zaupanjem v lastne sile. Socialistična federativna republika Jugoslavija je danes močna država in samoupravna skupnost z razvitim gospodarstvom, demokratičnim političnim sistemom, močno vojsko, splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, z visoko zavestjo in domoljubjem vseh naših ljudi. V prihodnjem letu bomo še naprej krepili enotnost na podlagi enakopravnosti naših narodov in narodnosti in socialističnega samoupravljanja ter utrjevali pridobitve naše revolucije in dosedanjega razvoja, hkrati pa si bomo prizadevali za vsestranski napredek družbe in vedno boljše življenje naših ljudi. S tem bomo še naprej krepili tudi mednarodni položaj in ugled naše države. Neomajno bomo torej nadaljevali po poti, po kateri smo desetletja hodili s Titom.

Predsedstvo SFR Jugoslavije čestita delavskemu razredu, vsem delovnim ljudem, našim narodom in narodnostim, mladini in pionirjem, pripadnikom oboroženih sil in varnostnih služb ter vsem občanom naše države za novo leto 1982, v katerem vsi pričakujemo nove uspehe in nadaljnji napredek v boju za osvoboditev dela in človeka!

Vandalizem brez opravičila

Novoletna jelka je vsekakor simbol slovesa od starega leta in veselja ob prehodu v novega. Da bi preprečili nedovoljene poseke v gozdovih, so se na nazarskem Gozdnem gospodarstvu že pred leti odločili za organizirano prodajo. Za konec minulega leta nedvomno velja, da se prodajalci niso izkazali, kar pa v nobenem primeru ne opravičuje vandalizma v parku, ki so ga 5. novembra lani zasadili krajani Stare vasi iz Titovega Velenja. Neznanci so namreč poškodovali ali izruvali nekaj mladih drevesc.

5,001.000 ton lignita

Takole so se veselili velenjski rudarji v sredo, 30. decembra lani, nekaj po trinajsti uri. Dosegli so to, kar so napovedovali. Nakopali so rekordno ali magično količino premoga, kot je dejal dan poprej podpredsednik republiškega izvršnega sveta Jože Florjančič med obiskom v jamah velenjskega premogovnika.

Zaradi zelo velikih potreb po premogu so se rudarji dobra dva meseca pred koncem lanskega leta obvezali, da bodo nakopali rekordnih pet milijonov ton lignita. Obljubo so izpolnili, zato iskrene čestitke in SREČNO tudi v letu 1982. (sv)

Termoelektrarne Šoštanj

Rekordna proizvodnja 1981

Zaposleni v šoštanjskih Termoelektrarnah so lani oddali v omrežje 3 milijarde 751,400,000 kwh električne energije in dosegli s tem rekordno letno proizvodnjo v vsem 25-letnem obstoju tega največjega proizvajalca električne energije v Sloveniji.

Proizvodnja, predvidena za leto 1981 z elektro energetsko bilanco, to je 3 milijarde 624 milijonov Kwh, so dosegli že 19. decembra, sicer pa so letni plan presegli za 3,5 %, v primerjavi z letom 1980 pa so obseg proizvodnje povečali za več kot 11 %.

V obdobju januar—december 1981 so v šoštanjskih Termoelektrarnah proizvedli še 334 milijonov Kwh toplotne energije, kar je tudi več, kot so načrtovali.

Velike potrebe po električni energiji, saj so morale vse naprave od julija naprej obratovati s polno močjo, in visoka obratovalna pripravljenost so poglavitni razlog za najvišjo letno proizvodnjo vseh časov v šoštanjskih Termoelektrarnah.

Za proizvodnjo električne in toplotne energije so lani v šoštanjskih Termoelektrarnah pokurili 4,859.000 ton premoga. Na deponijo pa so prejeli 4,563.000 ton premoga, od tega 3,971.000 ton iz velenjskega premogovnika, preostalih 592,000 ton pa iz drugih slovenskih in bosanskih rudnikov. Dobave premoga so bile za 33.000 ton večje, kot je bilo predvideno.

Novoletne praznike in dopust so naši delavci izkoristili tudi za smučanje, vendar so tokrat imeli manj sreče kot včasih, saj sta jih s smučišč pregnala dež in odjuga. Tako je bilo tudi na Kopah, odkoder je naš posnetek.

Prav gotovo pa je nerazumljivo, da v dneh, ko je bilo snega dovolj, ni delala vlečnica v Šaleku. Pokvarjena je menda že od marca, pa se doslej odgovornim očitno ni zdelo vredno potruditi in jo v devetih mesecih popraviti. Sicer pa bomo kaj več o tem skušali zvedeti do prihodnje številke.

OK SZDL Velenje

Seja predsedstva

V ponedeljek bo seja predsedstva OK ZSDL Velenje. Na njej bodo obravnavali predlog evidentiranih možnih kandidatov za družbeno-politični zbor in nosilce odgovornih funkcij v skupščini občine Velenje ter skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti. Obravnavali in sprejeli bodo tudi predlog volilnih dokumentov ter se dogovorili o sklicu skupne seje z občinskim svetom zveze sindikatov.

Ljubljana

Po 2277/83

Pogovor s predsednikom KPO sozda Gorenje, Gregorjem Švajgerjem

Boj za dosego načrtovanega izvoza in dohodka

Sestavljena organizacija združenega dela Gorenje si je v letu 1981 utrdila položaj enega od najpomembnejših gospodarskih dejavnikov v Sloveniji in Jugoslaviji, posebej še v elektroindustriji. Programsko povezovanje v okviru Gorenja, katerega poglavitni cilj je kar najbolj kompleksna ponudba na domačih in tujih tržiščih, bodo utrjevali in poglabljali tudi v letu 1982.
O lanskoletnem gospodarjenju in načrtih sozda Gorenje za leto 1982 pa je predsednik KPO, diplomirani inženir Gregor Švajger povedal med drugim tudi naslednje.

● Kako ocenjujete gospodarjenje sozda Gorenje v letu 1981?

— Rezultati poslovanja organizacij združenega dela v okviru sozda Gorenje so zelo različni, celo diametralno nasprotni.

V dobršni meri so lanskoletni poslovni rezultati odraz posameznih programov in izvozne naravnanosti oziroma nuje za večanje izvoza. Imamo organizacije združenega dela, ki so dosegle nadpoprečne rezultate.

Na drugi strani pa so nekatere organizacije združenega dela zaključile leto 1981 dohodkovno slabo, so bile pa istočasno nadvse uspešne v izvozu, kot je to primer tovarne gospodinjske opreme Gorenje. V njej se je hkrati z rastjo izvoza zmanjševal dogodek.

Na rezultate poslovanja je pomembno vplivala oskrba z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli. Če bi bili, denimo, v TGO Gorenje oskrbljeni z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli, bi zagotovo dosegli načrtovani obseg proizvodnje za izvoz in za domače tržišče, zadovoljiv pa bi bil tudi dohodek.

Poglavitna težava leta 1981 je bila torej predvsem oskrba z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli.

Sicer je sozd Gorenje dosegel v lanskem letu okrog 19 milijard dinarjev realizacije, kar je 1,5 milijarde dinarjev manj, kot je bilo predvideno. Izpad načrtovane realizacije gre v pretežni meri na račun TGO Gorenje, ki je v celotni proizvodnji sozda Gorenje udeležena z več kot 55 %. Število zaposlenih se v primerjavi z letom 1980 ni povečalo, v TGO Gorenje pa celo zmanjšalo za 2 odstotka. Po statističnih podatkih pa je sozd Gorenje izvozil za več kot 3 milijarde dinarjev izdelkov (pri vrednosti ameriškega dolarja 27,30 din franko jugoslovanska meja), od tega nad 90 odstotkov na konvertibilna tržišča.

Miselna preusmeritev nekaterih obstoječih kadrov in angažiranje novih za nove programe TGO bo večji problem kot zagotovitev sredstev za vlaganja, meni predsednik KPO sozda Gorenje, Gregor Švajger

● Sozd Gorenje sodi torej med naše najpomembnejše izvoznike. Kakšna so prizadevanja, da bi prodajo na tuje še povečali?

— V Gorenju se zavedamo, da moramo izvažati, in sicer zato, da bi zadovoljili potrebne reprodukcijske materiale in sestavne dele iz uvoza za obstoječo proizvodnjo, prav tako pa tudi za zagotovitev potrebnih deviznih sredstev za nove programe.

TGO Gorenje, kot daleč največji izvoznik v sozdu, ne bo mogel z obstoječimi programi v prihodnje bistveno povečevati izvoz.

Povečanje izvoza naj bi dosegali v prihodnje predvsem na račun drugih organizacij združenega dela, ki imajo prav tako možnost vključevanja v mednarodno blagovno menjavo. Le-te doslej ali niso čutile potrebo po vključevanju v mednarodno delitev dela ali niso imele težav pri prodaji izdelkov na domačem tržišču (ki pa je dohodkovno, v primerjavi z izvozom, še zmeraj zanimivo) ali pa niso v večji meri vezane na uvoz reprodukcijskih materialov in sestavnih delov.

Predvsem velja to za organizacije združenega dela Gorenje Elrad, Gorenje Muta, Gorenje Varstroj, Gorenje Glin in Gorenje Tiki.

V zadnjih dveh letih zaostrene devizne situacije je sozd Gorenje povečal pokritje uvoza z izvozom od 100 na skoraj 140 odstotkov, kar je gotovo največje pokritje v tej panogi v Sloveniji in Jugoslaviji.

Res pa je, da smo zadnji dve leti uvažali v glavnem reprodukcijske materiale in sestavne dele, ne pa tudi opremo. Na manjši uvoz je deloma vplivalo nadomeščanje uvoženih reprodukcijskih materialov in sestavnih delov z domačimi, najbolj pa seveda zmanjšanje obsega proizvodnje izdelkov elektronike.

Izdelki, ki gredo na tuje, morajo biti kvalitetni. Da se domači kooperanti usposobijo za takšno proizvodnjo, pa je potreben določen čas. Izkušnje pa kažejo, da je tudi sicer nadomeščanje uvoženih reprodukcijskih materialov in sestavnih delov z domačimi pogojeno s številnimi težavami. Omeniti je še treba, da se je tudi Gorenje vključilo z nekaterimi programi, na primer tudi s proizvodnjo kompresorjev, v prizadevanja za zmanjšanje uvoza.

● Kakšni pa so načrti sozda Gorenje za gospodarjenje v letu 1982?

— Predvidevamo, da bo prodaja izdelkov še sorazmerno normalna, tako doma kot v inozemstvu, čeprav je opaziti znake upadanja konjunkture. Zahvaljujoč doseženemu položaju na tujih tržiščih računamo, da bodo načrti uresničeni.

Dohodek bo v tem letu odvisen predvsem od izpolnjevanja planskih nalog. Pri tem računamo, da vendarle ne bo takšnega »stresa«, kot je bil na začetku prejšnjega leta pri cenah reprodukcijskih materialov in sestavnih delih. Organizacije združenega dela Gorenje kot finalisti namreč vedno z zamudo uveljavljajo nove cene, nad oblikovanjem cen njihovih izdelkov je strožji nadzor. Zaradi vsega tega prihaja do izpada dohodka. V vsesplošnih stabilizacijskih prizadevanjih moramo na vseh ravneh čimprej stabilizirati tudi cene.

Računamo, da bo letos dosegel sozd Gorenje 24 milijard dinarjev realizacije, od tega 4 milijarde dinarjev z izvozom. Dodati pa velja, da bo Gorenje najmanj 1/3 celotnega fizičnega obsega proizvodnje prodalo na tuje.

Težišče prizadevanj vseh bo boj za dosego planskih nalog. Doseganje načrtovane proizvodnje pa je pogojeno z zadostno in pravočasno oskrbljenostjo z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli. Načrtovano 26 % povečanje realizacije in 33 % zvišanje vrednosti izvoza, v primerjavi z letom 1981, namreč ne temelji na novih zmogljivostih, pač pa na boljše izkoriščanje obstoječih. Zato bo še kako pomembna redna oskrba z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli.

● V Sloveniji smo se odločili za skupni načrt razvoja programa računalništva. Kako se vanj vključuje Gorenje?

— Dogovorjena je delitev dela pri skupni proizvodnji računalništva v naši republiki, računalništvu pa je priznan položaj dejavnosti posebnega družbenega pomena. Za ta skupni program razvoja računalništva v SR Sloveniji bo letos potrebnih 25 milijonov dolarjev deviz. Pri tem pa bi z dodatnim delom in domačimi materiali ustvarili okrog 4 milijarde dinarjev realizacije. Vendar pa potrebna devizna sredstva še niso zagotovljena.

V drugem trimesečju 1982 naj bi v Gorenju že stekla proizvodnja v okviru dogovornega skupnega programa razvoja računalništva. Gorenje bo proizvajalo terminale za potrebe skupnega računalniškega programa in enega od računalniških sistemov iz skupne družine računalnikov. Dogovor o prenosu proizvodnje v Gorenje se že uresničuje.

Ob tem, ko je sprejet dogovor o delitvi osnovnih programov, pa bo treba pospešiti sporazumevanje o osvajanju proizvodnje komponent, sklopov in podsklopov za sisteme, ki jih v Jugoslaviji še ne delamo.

Ob beli tehniki že postaja v TGO Gorenje nov nosilni program profesionalna elektronika z računalništvom, industrijsko avtomatiko in medicinsko elektroniko. Drugi pa je toplotno instalacijski program.

● Gorenje že vrsto let razvija sodelovanje z drugimi republikami, posebej pa tudi z manj razvitimi območji, tako v Sloveniji kot drugod po Jugoslaviji?

— Pri uresničevanju razvojnih ciljev Gorenje resnično ne pozna ne občinskih ne republiških meja. Rezultati sodelovanja in povezovanja gospodarstva so vidni. Omenil bi samo zadnja dva dosežka. V Djakovici, na Kosovu, smo sovlagali v tovarno elektromotorjev. V Bistrici ob Sotli pa je pred začetkom proizvodnja električnih priključnic za kompresorje, ki jih moramo uvažati. Pripravljenih pa je še več programov za skupna vlaganja in prenos proizvodnje. TGO Gorenje iz Titovega Velenja in Gorenje Varstroj iz Lendave pa sta najbolj aktivna v prizadevanjih Gorenja za skupna vlaganja in prenos proizvodnje.

● In še to: kako uresničuje Gorenje začrtano razvojno vizijo?

— Skladno s sprejeto usmeritvijo se bo v prihodnje delež izdelkov široke porabe v skupni proizvodnji zmanjševal, hitrejši razvoj pa bodo, kot je predvideno, dosegali drugi programi. Posamezni programi že dobivajo predvideno fiziognomijo. Z zaokrožitvijo zelenega programa, ki je dosegel precejšen napredek, je ustvarjena tudi osnova za njegov nadaljnji razvoj. Širitev drugih programov pa nekoliko zaostaja za predvidevanji.

V tovarni gospodinjske opreme Gorenje že postaja nov nosilni program profesionalna elektronika z računalništvom, industrijsko avtomatiko in medicinsko elektroniko. Drugi pa je toplotno instalacijski program, kjer bi bilo težišče na proizvodnji toplotnih črpalk. Novi programi terjajo v celotnem ciklusu proizvodnje povsem drugo miselnost kot program izdelkov široke potrošnje. Zato je realizacija teh novih programov predvsem odvisna od miselne preusmeritve nekaterih obstoječih kadrov in angažiranja novih. Smatram, da je to večji problem kot zagotovitev sredstev za vlaganja.

Osnovna naloga tudi za naprej pa bo — polno izkoriščati obstoječe zmogljivosti, kar pa bo odvisno od oskrbe z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli.

Tovarna gospodinjske opreme Gorenje

Letos fizični obseg proizvodnje večji za 16 odstotkov

Zadnje dni v mesecu decembru so zaposleni v tovarni gospodinjske opreme Gorenje že začeli ocenjevati opravljeno delo v letu 1981. Ugotovili so lahko, da so spremembe v prizadevanjih za uravnovešenje zunanjetrgovinske bilance že leta 1980 tovarni gospodinjske opreme Gorenje realno zmanjšale možnosti za dosego načrtovane proizvodnje in učinkov. Takorekoč v letu dni so se bili prisiljeni iz relativno visokega uvoznika, upoštevaje doseženi izvoz, spremeniti v delovno organizacijo, ki proda na tuje več izdelkov, kot pa uvozi reprodukcijskih materialov in sestavnih delov.

Takšna usmeritev je, kot poudarjajo v TGO Gorenje, potrebna in je treba z njo tudi dosledno nadaljevati. Seveda pa so zaostreni pogoji gospodarjenja vplivali na oskrbo z reprodukcijskimi materiali in sestavnimi deli. To pa je ob upoštevanju dejstva, da predstavlja v tovarni gospodinjske opreme Gorenje materialna poraba kar 80 odstotkov prodajne vrednosti, tudi razumljivo.

Oskrba z velikimi količinami raznih materialov pa vpliva na možnosti za nemoteno proizvodnjo oziroma pogojuje obseg proizvodnje. V tovarni gospodinjske opreme Gorenje so začeli uvožene reprodukcijske materiale in sestavne del nadomeščati z domačimi, vendar je za takšno preusmeritev resnično potreben čas.

Najbolj so se v preteklem letu, naj bo mimogrede zapisano, zmanjšale možnosti za izkoriščanje zmogljivosti v tozdih elektronike široke potrošnje, kar je tudi najbolj odločilno vplivalo na finančni položaj delovne organizacije — TGO Gorenje.

V letu dni za 30 % večja vrednost proizvodnje

Lansko leto je velenjska tovarna gospodinjske opreme Gorenje uvozila za 1 milijardo 547 milijonov dinarjev reprodukcijskih materialov in sestavnih delov, morala pa bi jih še za okrog 800 milijonov dinarjev več, da bi zagotovili kolikor toliko normalno proizvodnjo v vseh temeljnih organizacijah združenega dela.

Sicer so zaposleni v tozdih tovarne gospodinjske opreme Gorenje v Titovem Velenju, Šmartnem ob Paki, Nazarjah, Rogatcu, na Ptuju in v Črnomlju izdelali leta 1981 za 10 milijard 160 milijonov dinarjev izdelkov, od tega pa za izvoz po neto prodajnih cenah za 3 milijarde 558 milijonov dinarjev. V primerjavi z letom 1980 se je vrednost proizvodnje povečala za 30 %, vrednost proizvodnje za izvoz pa za 33 %.

Načrti za leto 1982: fizični obseg proizvodnje večji za 16 %, izvoz na konvertibilna področja pa za 18 %

V tovarni gospodinjske opreme Gorenje poudarjajo, da bodo načrti za leto 1982, bolj kot kdajkoli doslej realni, se pravi, da bodo pri njihovi sestavi in sprejemu resnično upoštevali tako pogoje gospodarjenja kot proizvodne možnosti.

Prizadevali si bodo, da bi proizvodnjo v vseh temeljnih organizacijah združenega dela približali razpoložljivim zmogljivostim, najbolj pa v tozdih Hladilna tehnika in Zamrzovalniki. Predvidevajo, da bodo v primerjavi z letom 1981 povečali, po zdajšnjih ocenah, fizični obseg proizvodnje za 16 %. To bo zagotovo nadvse zahtevna naloga, posebej še, ker bo treba zagotoviti za nemoteno proizvodnjo potrebne količine reprodukcijskih materialov in sestavnih delov. Povečanje fizičnega obsega proizvodnje pa bo pogojeno tudi s predvidenim 18 % povečanjem izvoza na konvertibilna področja.

Načrtovano povečanje obsega prodaje na tuje naj bi dosegli predvsem z večjim izvozom tistih temeljnih organizacij združenega dela, ki so za zdaj udeležene z izvozom v skupni proizvodnji z manjšim deležem.

Vrednost proizvodnje pa bodo, v primerjavi z letom 1981, povečali po prvih predvidevanjih za 30 %.

Rudnik lignita Velenje

Rudarji so držali obljubo

Ob izjemnih naporih so velenjski rudarji uspeli v želji in v preteklem letu nakopati rekordnih pet milijonov ton lignita. Osnovni letni proizvodni načrt so presegli kar za 301.000 ton in seveda bo njihov rekord zapisan z zlatimi črkami v 106-letni zgodovini velenjskega premogovnika.

Seveda je prav, da ob tem izjemnem podvigu še enkrat spomnimo, kako so rudarji naskakovali rekordno proizvodnjo. Najprej so načrtovali, da bodo v letu 1981 nakopali 4.700.000 ton premoga. Toda jeseni so se odločili za dodatni izkop 134.000 ton lignita, kar bi pomenilo, da bi nakopali v lanskih dvanajstih mesecih 4.834.000 ton črnega zlata. Na sestanku osnovnih organizacij zveze komunistov v jamskih tozdih pa so v oktobru sklenili, da bodo jurišali na pet milijonov ton. Uvedli so medizmensko oziroma nadurno delo, se odpovedali predvidenim prostim sobotam v decembru in takoj po novembrskih praznikih začeli boj s tonami. Da bodo uspeli v svojih hotenjih, je bilo mogoče sklepati že 5. decembra, ko so nakopali kar 22.100 ton premoga in tako dosegli nov dnevni rekordni izkop. Do tega dne je znašal dnevni rekordni izkop 22.000 ton, dosegli pa so ga 13. maja prav tako lani. Tako je bilo lansko leto za rudarje rekordno v vseh pogledih.

11. decembra so rudarji izpolnili najvažnejšo nalogo. Tega dne nekaj po šestnajsti uri so s streli iz možnarjev in zvokom sirene sporočili všem občanom, da so uresničili osnovni letni proizvodni načrt. V sredo, predzadnji dan v letu 1981, so se znova oglasili streli iz možnarjev in glas sirene. Rudarji so dosegli veliko delovno zmago, dosegli to, kar se je še na začetku leta, pa tudi ob polletju, zdelo nemogoče. Nakopali so 5 milijonov ton prepotrebnega premoga, ali če smo natančni, jami so iztrgali točno 5.001.000 ton lignita. Osnovni letni načrt so presegli za 301.000 ton premoga, poprečno pa so lani nakopali na dan skorajda 17.950 ton, kar je bilo za 10 odstotkov več kot leta 1980. V jami pa so bili rudarji v minulem letu kar 278 delavnikov in dve tretjini.

Slavje je bilo po uresničitvi tega velikega cilja resnično zasluženo. Stiski rok, veseli obrazi, pa tudi pesem po prihodu iz jame, so najbolj zgovorno kazali, kako veseli so bili rudarji svoje zmage, pa čeprav so jo dosegli z velikimi napori, nadurnim delom, odpovedovanjem sicer prepotrebnemu prostemu času.

Ob rekordnem dosežku so seveda prejeli mnoge čestitke. V torek, ko je do izpolnitve rekordnega dosežka manjkalo le še nekaj tisoč ton in ko so bili že vsi prepričani, da bodo obljubo izpolnili, so jih v jami, na delovnem mestu obiskali tudi podpredsednik republiškega izvršnega sveta Jože Florjančič, član IS Alojz Klemenčič in predsednik republiškega komiteja za energetiko, industrijo in gradbeništvo Marko Vraničar ter jim že v jami čestitali za izredno proizvodnjo. Po prihodu iz jame je Jože Florjančič na krajši slovesnosti v upravi sozda Rek podelil posebna priznanja šestim rudarjem, s katerim jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ za posebno prizadevnost in napore za dosego proizvodnje. Glavni inženir proizvodnje Avgust Terglav in rudar Mijo Jesen sta prejela red zaslug za narod s srebrno zvezdo, red dela s srebrnim vencem pa je Jože Florjančič podelil rudarjem Viktorju Čepelniku, Jožetu Verdevu, Antonu Zemljaku in Francu Šmonu. Med slovesnostjo se je Jože Florjančič zahvalil v imenu izvršnega sveta SR Slovenije kolektivu Rudnika lignita Velenje za izpolnjeno obljubo in številne napore, ki so jih morali vložiti, da so dosegli, kot je dejal, magično številko — pet milijonov ton nakopanega premoga.

V letu 1981 so se resnično izkazali

Jože Florjančič, podpredsednik IS SRS

Rekordna proizvodnja plod nesebičnih naporov

Zapisali smo že, da je podpredsednik republiškega izvršnega sveta Jože Florjančič obiskal zadnje dni starega leta skupaj s članom IS Alojzem Klemenčičem in predsednikom republiškega odbora za energetiko, industrijo in gradbeništvo Markom Vraničarjem velenjske rudarje v jami ter jim na delovnem mestu čestital za izjemni dosežek pri proizvodnji premoga. Nato je Jože Florjančič na krajši slovesnosti v upravni zgradbi sozda REK, katere so se udeležili tudi predstavniki družbeno-političnih organizacij in vodstva velenjskega kombinata oziroma delovne organizacije Rudnik lignita Velenje, podelil državna odlikovanja nekaterim rudarjem. Ob tej priložnosti je takole spregovoril o prizadevanju rudarjev v preteklem letu:

„Uvoz nafte in derivatov nam je ob povišanju njihove cene povzročil velike težave. Prav tako nam ni uspelo in različnih razlogov zagotoviti v celotni državi vseh dogovorjenih količin energetskega goriva. Zato smo se obrnili na vas, na kolektiv Reka, da bi vložili maksimalne napore in pomagali reševati energetsko bilanco v naši republiki. Za leto 1981 ste v osnovnem letnem načrtu predvideli, da boste nakopali 4.700,000 ton premoga. Prepričani smo bili, da boste to nalogo tudi uresničili. Toda med letom smo se znova obrnili na vas, da bi z dodatnimi napori, dodatnim vlaganjem dela in vašega znanja zagotovili še večje količine premoga. Uspeli ste. Vaš osnovni letni načrt ste izpolnili že 11. decembra, uresničili pa ste tudi naknadno sprejeto obvezo in nakopali največjo količino premoga v enem letu, to je 5.000.000 ton, kar je brez dvoma plod vaše prizadevnosti, nesebičnih naporov, dobre organizacije dela in sodelovanja združenega dela tako rudarjev kot vseh služb in vašega vodstva. Ob tej priložnosti se vam v imenu izvršnega sveta skupščine socialistične republike Slovenije najlepše zahvaljujem za izpolnjeno obljubo, za številne napore, ki ste jih morali vložiti, da ste dosegli to magično številko.

Spoštujem vaše delo in zagotavljam vam, da bomo tudi v bodoče usmerjali vse naše možnosti in aktivnosti za to, da bi lahko te rezultate dosegali tudi z manj fizičnega dela, da bi lahko modernizirali proces proizvodnje. Skratka, da bi bili v tehnološkem pogledu tako usposobljeni, da bi lahko prispevali čimveč za razreševanje energetske bilance v Sloveniji. Prepričani smo, to dokazujejo tudi vsi dosedanji sklepi interesne skupnosti Elektro gospodarstva Slovenije oziroma bodoče skupnosti za energetiko Slovenije, da združeno delo Slovenije prav tako razume vaše napore, vaša prizadevanja in prepričani smo, da bomo s skupnimi napori lahko zagotovili za vas ustrezne delovne pogoje, da boste lahko dosegali čim večjo proizvodnjo. Ponosni smo na vas tudi zato, ker v težjih delovnih pogojih dosegate evropsko produktivnost in tudi zato vam moramo čestitati.

Posebej mi je bilo naročeno, da vam moram čestitati za doseženo delovno zmago tudi v imenu predsednika predsedstva SR Slovenije Rudija Avblja in v imenu člana predsedstva Toneta Boleta."

Po izpolnitvi obljube

Zasluženo veseli

V sredo predzadnji dan starega leta, je bilo v prizivnici Rudnika lignita Velenje nadvse veselo. Rudarji in skupaj z njimi vsi drugi so bili upravičeno veseli, zadovoljni, saj so v letu 1981 nakopali največjo količino premoga v 106-letni zgodovini premogovnika. Steklenico piva, simbolični kozarček pristnega dolenjskega Cvička, ki so jim ga poslali delavci papirnice Djuro Salaj iz Krškega, so si seveda nadvse zaslužili. Čestitkam so se seveda pridružili tudi njihovi godbeniki, ki so jim zaigrali nekaj koračnic, ko so rudarji prihajali iz jame. V tem veselem razpoloženju smo zapisali nekaj mnenj rudarjev o rekordnem dosežku.

ANTON ROŠTOHAR: »Rudar sem že 26 let. Doma sem iz Loke pri Zidanem mostu, v Titovo Velenje pa sem prišel leta 1957. Za poklic rudarja sem se odločil iz veselja. Rekordni dosežek pa je sad dela in naporov vseh rudarjev pa tudi vodstva, saj je bilo vse tako organizirano, da smo lahko uresničili to rekordno proizvodnjo. Res, da je bilo kar precej naporno, saj smo morali delati nadure, se odpovedati prostim sobotam, toda zdaj, ko je to za nami, smo na to pozabili, misliti moramo že na naloge v letu 1982.«

ANTON BLATNIK: »V Rudniku lignita Velenje sem zaposlen že 15 let. Delam na odkopnem polju dowty; to je modernizirano odkopno polje. Tudi jaz sem zelo vesel, da sem prispeval delež k tej rekordni proizvodnji in upam, da bo tudi prihodnje leto tako uspešno.«

JOŽE KRAŠEVEC: »Rudar sem že deveto leto. Že kot otrok sem cenil rudarski poklic, kjer je izredno tovarištvo, zato sem se odločil zanj. Ni mi žal, pa čeprav delamo globoko pod površino. Letošnje leto je bilo zaradi naknadno sprejetih delovnih obvez napornejše, toda sedaj, ko smo uspeli, je to pozabljeno.«

DOMINIK DOBERŠEK: »Današnji dan je zame nekaj posebnega. Dosegli smo rekordno proizvodnjo, obenem pa je to dan, ko dajem slovo rudarjenju, rudarskemu poklicu, kajti danes je bil moj zadnji delovni dan. Odhajam v pokoj. Rudar sem bil natanko 30 let in 5 mesecev. Doma sem sicer iz Strmca pri Vojniku. Najprej sem delal v rudniku Zabukovica, maja leta 1963 pa sem prišel v Rudnik lignita Velenje. Lepo je, da človek zasluži svojo pokojnino, še lepše pa bi bilo, če bi bil bolj zdrav. Od kolektiva se seveda zelo težko poslavljam, saj človek skoraj ne more verjeti, da se odslej naprej ne bomo več srečevali vsak dan v prizivnici, v jami . . . Toda po drugi strani si človek tudi zasluži pokojnino. Če bi bil še enkrat mlad, bi znova odšel med rudarje saj rudarstvo stalno napreduje, terja vse več strokovnega znanja, vstran pa potiska težko fizično delo. Ko sem začel rudariti, sta me stalno spremljala kramp in lopata, danes pa je že veliko mehaniziranih odkopnih polj, zato današnje delovne pogoje seveda ne moremo primerjati s tistimi, ki so bili v jami pred 10, 20 . . . leti. Vesel sem, da smo prav na dan mojega slovesa od kolektiva dosegli zgodovinski rekordni dosežek. Vsem rudarjem želim obilo uspeha v njihovem delu tudi v novem letu in sploh v bodoče. Čeprav bom odslej doma, bodo moje misli tudi v prihodnje najpogosteje pri rudarjih v jami.

Besedilo in slike Stane Vovk

Kolektiv Tovarne celuloze in papirja Đuro Salaj iz Krškega je simbolično, s sodom pristnega dolenjskega cvička, čestital rudarjem za rekordno proizvodnjo

Odlikovanja rudarjem

„To je priznanje vsem"

Odlikovanci so se seveda zelo razveselili priznanj, katera jim je v imenu predsedstva SFRJ podelil Jože Florjančič, pri tem pa so vsi poudarjali, da so odličja rezultat skupnega dela celotnega kolektiva.

Avgust Terglav — dipl. ing. rudarstva: Še mnogo je rudarjev, ki si zaslužijo enaka priznanja za delo, trud in skrajno požrtvovalnost. Ponosni smo na prejeta odlikovanja, ki so rezultat skupnega dela celotnega kolektiva Rek Velenje. Delo posameznika ne pomeni mnogo, če hkrati ni trdne podlage in zavesti celotnega kolektiva za dosego zastavljenih proizvodnih in družbenih ciljev. Odlikovanja nam bodo spodbuda predvsem za delo in prizadevnost za naloge, ki nas čakajo v prihodnjem letu in za katere si želim, da bi jih izpolnjevali ravno tako ali pa še bolj kot letos.«

Mijo Jesen: »Želo sem vesel tega priznanja. Ne vem, če sem si ga ravno jaz zaslužil, ker je še dosti drugih rudarjev, ki bi ga prav tako lahko dobili. Sem vodja čela. V Titovo Velenje sem prišel leta 1965 iz Čakovca. Res, da je poklic rudarja težji, toda če človek z veseljem opravlja tak poklic, potem ni nobeno delo pretežko. Svetoval bi mladim, da se v večjem številu odločajo za rudarski poklic, ker ima rudarstvo bodočnost. Ob koncu moram reči, da smo zelo veseli, ker smo uresničili to, kar je od nas pričakovala celotna slovenska javnost.«

Milan Čepelnik: »Sem rudar kopač, sedaj pa že nekaj let delam kot streleč. Rudar sem od leta 1965. Šolo sem napravil v Rudarskem šolskem centru Velenje. Zame je to prvo priznanje, ki sem ga sploh dobil za delo, zato sem nanj še toliko bolj ponosen, vendar pa to ni priznanje le meni, ampak vsem nam rudarjem.«

Jože Verdev: »Podeljeno priznanje me obvezuje, da bom tudi v prihodnje enako prizadeven kot sem bil doslej. Rudar sem že 25 let. Pri nas je tradicija rudarstva že v družini, saj sta v jami delala tudi oče in stari oče. Za sedanjih mojih četrt stoletja rudarjenja bi lahko rekel, da so bila kljub vsemu lepa in da bom vztrajal do konca. Na rekordni dosežek smo vsi rudarji ponosni. Niti ni bilo preveč naporno, saj smo vajeni trdega dela.«

Anton Zemljak: »Sem poslovodja elektro službe v jami. V Rudniku lignita Velenje sem že 28. leto, izobraževal pa sem se ob delu. Tudi jaz sem vesel, da nam je uspelo izpolniti resnično zelo zahteven proizvodni cilj. Za to rekordno proizvodnjo je zaslužen sleherni delavec, zato menim, da bi si moral to odlikovanje deliti tudi z drugimi.«

Jože Florjančič v pogovoru z dobitniki priznanj. Na posnetku ni Franca Šmona, ki je bil zaradi bolezni odsoten

Seja zborov SO Velenje

Dani pogoji za še uspešnejše gospodarjenje

Osrednja točka dnevnega reda zadnjega zasedanja vseh treh zborov skupščine občine Velenje v preteklem letu je bila obravnava in sprejem predloga resolucije o izvajanju družbenega plana občine za obdobje 1981—85 v letu 1982. Na seji so poudarili, da bo tudi v tem letu ključna naloga izvajanje politike gospodarske stabilizacije in nadaljnje poglabljanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov. Pri izvajanju politike gospodarske stabilizacije bo najpomembnejša naloga izboljšanje plačilno bilančnega in devizno bilančnega položaja občine in seveda republike kot celote. Zato bo potrebno tudi v tem letu vložiti vsa prizadevanja za povečanje izvoza tako blaga kot storitev na konvertibilno področje, se na vseh ravneh zavzemati za še bolj produktivno delo, seveda tudi v zvezi s tem za večjo disiciplino in boljšo organizacijo dela in odgovornost vsakega posameznika za izpolnjevanje sprejetih nalog. Dograjevati bo treba tudi nagrajevanje po delu, storiti vse, da bo prišlo do večjih pobud za nove programe. Nadalje si bo treba prizadevati za boljše izkoriščanje zmogljivosti, strokovnega znanja pa tudi za zniževanje stroškov administracije, kar naj bi dosegli tudi z združevanjem strokovnih del ter povezovanjem proizvodnje na način in v obsegu, ki bo najbolj učinkovit za posamezna področja dela.

Resolucija predvideva v tem letu 2,5 odstotno realno rast družbenega proizvoda in to na podlagi povečanega zaposlovanja in povečanja produktivnosti in s tem večjega obsega poslovanja predvsem v TGO Gorenje in drugih manjših delovnih organizacijah. Na področju energetike pa naj bi ostal družbeni proizvod na ravni lanskega. Število zaposlenih se bo po predvidevanjih povečalo za 1 odstotek, produktivnost pa za 1,5 odstotka. Sredstva za osebne dohodke bodo naraščala za 8 odstotkov počasneje od rasti dohodka, rast sredstev za skupno porabo pa za pet odstotkov in splošno porabo za 25 odstotkov počasneje. Izvoz bo tudi v tem letu prednostna naloga gospodarstva velenjske občine. Realno stopnjo izvoza bodo povečali za 14 odstotkov na konvertibilno področje. Uvoz blaga pa bo relativno manjši kot v letu 1981. Dosežen uvoz bo zadostoval za najnujnejši uvoz surovin in reprodukcijskega materiala zlasti za potrebe proizvodnje za izvoz in nujno osnovno preskrbo občanov. Uvoz surovin in reprodukcijskega materiala za nemoteno proizvodnjo na drugih področjih pa bo mogoče zagotoviti le, če bo izvoz naraščal hitreje in če se bo vanj vključilo še več organizacij združenega dela.

V tem letu so predvidene v absolutnem znesku v občini zelo visoke naložbe — 25 % družbenega proizvoda. Največji del teh sredstev bo vložen v premogovniku, da bi ohranili sedanji obseg izkopa premoga. Ostale naložbe pa morajo zagotavljati preusmeritev proizvodnje v zahtevnejše programe in izvozno usmeritev. Iz tega sledi, da bodo zelo zmanjšane naložbe v objekte družbenega standarda. Na stanovanjsko komunalnem področju so predvidene naložbe v okviru zagotovljenih sredstev, nadalje za dograditev obstoječih objektov za usmerjeno izobraževanje in dograditev ostalih gospodarskih objektov po dogovorjenem prednostnem redu.

V naši občini smo doslej zanemarjali področje pridelave hrane. Kljub relativno majhnim površinam pa lahko tudi v občini pridelamo več kot doslej. Zato namenja resolucija pomembno pozornost tudi kmetijstvu. Tako naj bi v družbeno organiziram kmetijski proizvodnji vključno s kooperanti TOK Kmetijstvo Ere povečali kmetijsko proizvodnjo najmanj za 4 % v primerjavi s poprečjem preteklega srednjeročnega obdobja. V skladu s setvenimi načrti naj bi zagotovili tudi boljšo obdelavo razpoložljivih površin, prednostna naloga pa bo krepitev kooperacije za blagovno proizvodnjo ter krepitev dohodkovne povezanosti v reprodukcijski verigi v živinoreji.

Naj sklenemo poročilo z zadnje seje vseh treh zborov velenjske občinske skupščine v lanskem letu z ugotovitvijo predsednika skupščine občine Velenje Franja Koruna, ki je ob koncu zasedanja med drugim poudaril, da smo v občini Velenje kljub zaostrenim razmeram v letu 1981 dosegli rezultate, ki nikakor niso slabi. Razpravo o predlogu resolucije je preveval optimizem, da lahko v tem letu še uspešneje gospodarimo. »Dani so vsi pogoji,« je poudaril, »da lahko z dobrim pristopom, z zavzetostjo vsakega posameznika dosežemo to.« Predsednik Korun je tudi čestital rudarjem za izjemni rekordni dosežek, delavcem Gorenja za izvozne napore in tudi drugim kolektivom za dosežene uspehe. Poudaril pa je tudi, da imajo za te dosežke seveda zasluge tudi delegati vseh delegatskih teles, ki so vse leto odgovorno prihajali na seje in zavzeto sodelovali v delu skupščin. »Zato je treba,« je sklenil Franjo Korun, »v prihodnje še okrepiti to delo, saj je prav v tem naša velika moč.«

Občinska konferenca ZK Mozirje

Temeljita ocena volilnih konferenc

V Gornji Savinjski dolini so v novembru opravili volilne konference v vseh osnovnih organizacijah zveze komunistov, opravljeno delo pa so konec decembra ocenili člani občinske konference ZK Mozirje. Priprave na konference so temeljito zastavili, kljub temu pa ugotavljajo, da so jih v prenekaterem okolju krepko poenostavili in tako tudi vsebinsko osiromašili konference. Enotna ocena je, da v prenekateri osnovni organizaciji še vedno preveč posplošeno in premalo konkretno obravnavajo razmere. Prav tako so ponekod znova ugotavljali slabosti v delovanju zveze komunistov in tako samo ponavljali nekaj let stara dejstva. V posameznih primerih se komunisti na konference niso dovolj pripravili, odraz tega pa so bile redke in vsebinsko skromne razprave.

Vseh teh ugotovitev seveda ne kaže posploševati. Jasno je namreč, da so bile boljše kot pred dvema letoma. Močno v ospredju so bile razumljivo razprave o sedanjih družbeno-ekonomskih razmerah in uresničevanju politike ekonomske stabilizacije. Brez pomanjkljivosti pa tudi tukaj ni šlo. Vse namreč kaže, da komunisti pri razreševanju vsakodnevnih nalog ne vidijo pravega bistva problemov, niti njihovih povzročiteljev. Ob sicer vsebinsko bogatih razpravah komunisti ne opredeljujejo dovolj svojega dejanskega odnosa do številnih problemov. Preveč posplošene so tudi ocene uveljavljanja samoupravnih odnosov. Vsekakor je premalo kratka ugotovitev, da so ti odnosi dobri.

V združenem delu so komunisti veliko časa namenili odnosom med temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi skupnih služb. Pokazalo se je, da komunisti svobodno menjavo dela preslabo poznajo in sta jo torej obe strani prikazovali vsaka po svoje. Ugotovili so tudi vrsto pomanjkljivosti na področju dohodkovnih odnosov, vendar resnično samo ugotovili. Le soočanje s slabostmi, brez opredelitev nalog, pa stanja zagotovo ne more izboljšati.

Člani zveze komunistov v občini Mozirje tudi niso dovolj konkretno ocenili vzrokov za nedoseganje sprejetih ciljev in načrtov. Premalo kritične so bile razprave o uresničevanju nalog na področju kadrovske politike, nagrajevanja po delu, delovne discipline ter o odgovornosti vodilnih in strokovnih delavcev. V krajevnih skupnostih so premalo pozornosti namenili kmetijstvu, kar se v bodoče zagotovo ne sme več ponoviti. Enaka ugotovitev velja tudi za stanovanjsko gospodarstvo, ki se še vedno otepa s številnimi nedorečenostmi. Še eno znano slabost bodo v prihodnje morali odpraviti. Prenehati bo namreč treba s tolerantnim odnosom do komunistov, ki so člani svoje organizacije le toliko časa, dokler traja njihov delovni čas, pa tudi sicer bodo morali v primerih neaktivnosti ostreje ukrepati.

Volitve novih vodstev osnovnih organizacij so potekale zadovoljivo, čeprav so se v enem primeru morali soočiti z nesklepčnostjo. Večino sekretarjev so izvolili prvič, novih pa je tudi več kot polovica članov sekretariatov osnovnih organizacij. Zadovoljiv je delež žensk, mladine in delavcev iz neposredne proizvodnje. Na podlagi ugotovljenih slabostih so povsod izoblikovali programske smernice za delo v prihodnje. Jasno je, da se pri delu zveze komunistov v mozirski občini ne srečujejo le s slabostmi, vendar so člani občinske konference ZK Mozirje prav njim namenili največ pozornosti. Le na ta način bodo lahko pomanjkljivosti hitreje odpravili in zagotovili boljše vsebinsko in organizacijsko delovanje zveze komunistov.

J. P.

Seja zborov SO Mozirje

Prednost odvozu smeti in odpadkov

Pred iztekom minulega leta so se na skupni seji zbrali delegati vseh treh zborov skupščine občine Mozirje. Najprej so se seznanili z informacijo o delu delegatov iz SR Slovenije v zveznem zboru, sprejeli pa so tudi predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine Mozirje za lansko leto ter predlog odloka o začasnem financiranju občinskega proračuna za leto 1982. Delegati so obravnavali in sprejeli odlok o plačilu odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč in gozdov. Omenjeni odlok so sprejele vse občine v naši republiki in s tem zagotovile enotne odškodnine v vsej Sloveniji. Tudi s tem naj bi omejili zazidavo najboljše kmetijske zemlje in zagotovili več sredstev za pridobivanje novih kmetijskih površin.

Veliko časa so znova namenili odloku o obveznem odlaganju in odvažanju smeti in odpadkov na območju občine Mozirje. Sprejemali so namreč odlok o spremembah in dopolnitvah dosedanjega odloka in pričakujejo, da so s tem uredili to občutljivo in pomembno področje. Vodilo za oblikovanje številnih sprememb in novosti so bile težave in nedoslednosti pri izvajanju prejšnjega odloka.

Dosedanji odlok je podrobno določal naselja iz katerih je odvoz smeti obvezen. Pri tem se je pojavljala vrsta težav in nejasnosti, zato je bila sprememba nujna. Poslej bodo meje določale krajevne skupnosti v soglasju z izvajalcem. V naseljih, kjer občani ne želijo odvoza smeti s tipskimi posodami, se lahko odločijo za kontejnerje, kupiti pa jih morajo sami. Tudi čiščenje in pranje posod za smeti je poslej naloga upravljalca in ne več komunalne organizacije. Zmanjšana je tudi oddaljenost posode za smeti, ki so jo izvajalci še dolžni izprazniti. Prej je bilo to 30 metrov od vozne ceste, sedaj je le 5. V obvezen odvoz smeti so delno vključili tudi počitniške hišice.

Organizacije združenega dela in samostojni obrtniki zaradi večjih količin smeti in odpadkov plačujejo sorazmerno večji prispevek za odvoz smeti, pri čemer velja poudariti, da to ne velja za uslužnostne dejavnosti in za manjkajoče poklice v občini. Odvoza smeti ni treba plačevati za kmetijske proizvodne prostore ter za kulturne in prosvetne. Plačevanja so oproščena tudi gospodinjstva katerih člani so starejši od 70 let. Novosti je seveda še več in predlagatelji spremembe odloka pričakujejo, da bodo z dopolnjenim odlokom le odpravili številne dosedanje nedorečenosti.

J. P.

Gospodarjenje v občini Mozirje

Pomanjkljive ocene poslovanja

Sindikalne organizacije v mozirski občini so se tudi na obravnavanje devetmesečnih rezultatov gospodarjenja temeljito pripravljale. Osnovni cilj je seveda bil, da bi poslovodni organi in strokovne službe pripravili takšne ocene, ki bi celovito zajele probleme v sleherni organizaciji združenega dela in njene nadaljnje možnosti. Akcija je bila temeljito pripravljena, uspešnost njene izvedbe pa so člani predsedstva občinskega sveta zveze sindikatov ocenili pred iztekom minulega leta.

Do predvidenega roka dogovorjene ocene na občinski svet ni poslalo osem temeljnih in drugih organizacij združenega dela. Na ta način predsedstvo seveda ne more oceniti, kako so bili delavci v teh organizacijah seznanjeni z gospodarskimi razmerami. Jasno torej je, da bodo morali povsod poiskati odgovornost za neuresničevanje dogovorjenih in zakonsko opredeljenih nalog. S tem seveda nikakor ne krepijo stabilizacijskih prizadevanj in še manj utrjujejo samoupravni položaj delavcev.

Povsem neustrezne ocene, ki bi jih morale sindikalne in ostale družbeno-politične organizacije zavrniti, so pripravili v Elkroju, v Glinovi temeljni organizaciji Energetika in vzdrževanje in v zadružni temeljni organizaciji Trgovina in gostinstvo. Vrsta pomanjkljivosti je tudi v ostalih ocenah. Predvsem manjka primerjalnih podatkov, ki bi prikazali položaj temeljne organizacije v njeni panogi, manjkajo pomembnejši ekonomski podatki, ocene pa ne vsebujejo niti ukrepov za izboljšanje gospodarjenja v prihodnjem obdobju, niti temeljnih izhodišč za poslovanje v letošnjem letu.

Seveda pa so v posameznih primerih pripravili resnično dobre ocene, s katerimi so delavce celovito seznanili z uspehi in težavami njihove delovne organizacije ter z njenimi nadaljnjimi možnostmi. Te temeljne in druge organizacije so Kemija Mozirje, Smreka Gornji grad, Savinja Mozirje, Gorenje — MGA Nazarje, Glinovo Stavbeno pohištvo in VEZ Mozirje. Predsedstvo občinskega sveta zveze sindikatov je torej ocenilo, da skrbno pripravljene akcije v Gornji Savinjski dolini niso opravili v celoti, da posamezni poslovni organi in strokovne službe natančno opredeljenih političnih nalog niso uspešno uresničili. Nujno bo torej treba ugotoviti politično odgovornost posameznikov, z oceno in ukrepi pa bodo seznanili delegate zbora združenega dela in družbeno-političnega zbora ter vodstva občinskih družbeno-političnih organizacij.

J. P.

V DO VEZ Mozirje so se delavci lahko temeljito seznanili z dosežki svojega dela

Srečanje na delovnem mestu

Marija Burčić

Čeprav sem jo obiskal na delovnem mestu že sredi decembra preteklega leta, pogovor pa objavljamo še-le danes, ne pomeni, da je zato kaj manj zanimiv. Nasprotno, saj je vsako pripovedovanje o življenju in delu posebno doživetje. Za tistega, ki pripoveduje, ker se ob tem nehote spomni vseh lepih in tudi manj lepih trenutkov, ter za tistega, ki pripoved posluša, ker je za novo spoznanje bogatejši.

»Oprostite, da sem prišel nenapovedano sredi delovnega časa,« so bile moje prve besede, ko so mi predstavili Marijo Burčić, zaposleno v Modnem salonu na oddelku po meri. Še preden sem utegnil nadaljevati, mi je prijazno odgovorila: »Nič ne de, kar izvolite!«

Povedala je, da se je rodila v Lipju v občini Žalec. Kmalu po rojstvu se je s starši preselila v Šalek v Titovo Velenje, kjer je obiskovala osnovno šolo. Po končani šoli se je želela usposobiti za nek poklic, da bi se čimprej osamosvojila. V tistih časih je bilo težko najti primeren poklic, še zlasti za dekleta, zato se je odločila za krojačico. Učno mesto je dobila pri svojem stricu. Šolo je obiskovala v popoldanskem času, saj je morala dopoldne opravljati praktično delo v delavnici. Tako je že v rani mladosti spoznala vse dobre in slabe strani svojega poklica. Kljub naporom in težkim delovnim pogojem pa je poklic krojačice vzljubila in ga še danes z veseljem opravlja.

Preden se je Marija zaposlila pri takratnem Krojaštvu in šiviljstvu, današnjem Modnem salonu, je bila nekaj mesecev brez dela. Toda začetki na novem delovnem mestu so bili vse prej kot lahki, pripoveduje Marija Burčić. »Takratna krojaška in šiviljska delavnica je bila v Starem Velenju. Slabo vodstvo in organizacija dela, neprimerni in mrzli prostori, iztrošeni stroji, neredne plače, — skratka, nevzdržne delovne razmere so bili povod, da so prenekateri prenehali delati in si poiskali zaposlitev drugod. Prišlo pa je leto 1962, srečno za vse nas, ki smo vztrajali, saj smo se preselili v povsem nove, svetle in tople prostore na Cankarjevi ulici. Primerjava s prejšnjimi je bila kot noč in dan. Tudi organizacija dela se je neprimerno izboljšala. Povečalo se je število zaposlenih, tako da šteje danes oddelek po meri 23 delavcev.

Delo, ki ga tukaj opravljamo je povsem ročno in razumljivo tudi normirano. Na mesec moram sešiti petnajst moških sukničev. Normo lahko tudi presežem, kar pa je odvisno od vrste blaga in zahtevnosti naročila. Menim, da je uspešnost dela in kakovost izdelka odvisna predvsem od tega, kako si znamo organizirati delo.

Stranke, ki prihajajo od blizu in daleč, so z našim delom zadovoljne. Doslej smo imeli veliko naročil, tudi v mesecih, ki so znani kot »umirjeni«. Kako pa bo sedaj, ob nenehnih podražitvah, je težko reči.

Na to delo sem se tako privadila, da ga danes ne bi mogla zlahka opustiti, še posebej, ker ga opravljam že 27 let. Res, da mi počasi pešajo oči, kar je značilno za ta poklic, toda vztrajala bom. Menim pa, da bi morali vsem starejšim delavcem v našem kolektivu, ki niso več tako spretni pri delu kot njihovi mlajši sodelavci, priskrbeti lažje in manj zahtevno delo. Vem, da to ni enostavno, toda s sodelovanjem in razumevanjem ostalih oddelkov, bi to bilo izvedljivo.«

Še veliko zanimivega je povedala sogovornica, toda preprosto vsega nisem uspel zabeležiti. Naj dodam le še to, da je Mariji v veliko zadovoljstvo, ko pride domov v svojo hišico in postori to in ono. Veliko veselje ima tudi s svojim majhnim vrtom, ki ga pridno urejuje, ob tem pa si nabere novih moči za naslednji delovni dan.

BOGDAN MUGERLE

Iz referata Toneta Šelige na programsko volilni seji občinske konference SZDL Velenje

Ocena delovanja SZDL v občini Velenje

Letošnja programska seja OK SZDL sovpada z zaključnimi aktivnostmi pri sprejemanju planov za leto 1982 in z intenzivnimi pripravami na volitve 1982. Naloge na teh dveh področjih so vsaj v zadnjem obdobju dajale svojstven pečat aktivnostim SZDL v letošnjem letu. Čeprav uspešnost delovanja Socialistične zveze ocenjujemo po tem, kako smo uresničevali programske smernice, sprejete na programski konferenci ob koncu lanskega leta, le-to ne more biti edino merilo naše učinkovitosti. V programskih smernicah nismo mogli opredeliti in predvideti vseh nalog in aktivnosti , v katere so se morali vključevati člani Socialistične zveze. Če bi ocenjevali uspešnost delovanja Socialistične zveze zgolj skozi to, ali smo formalno izpolnjevali vse zapisane naloge, potem bi lahko takoj zašli v samozadovoljstvo.

Kakorkoli že, opravljenih je bilo veliko aktivnosti, kljub temu pa rezultati naših sestankov, od krajevnih konferenc in njihovih organov, do organov OK SZDL, še zdaleč niso ustrezni tistemu, koliko časa smo porabili za sestanke. Kritično moramo reči, da so bili naši sestanki še velikokrat nadomestilo akcije, namesto dogovor za akcijo. Čeprav je bilo veliko manj podvajanj raznih aktivnosti kot v prejšnjem obdobju, se nam še vedno dogaja, da ob tem, ko o enih in istih problemih razpravljamo po dvakrat, ali celo trikrat in vedno znova prihajamo do skoraj povsem enakih zaključkov, ostajajo posamezni problemi še naprej nerazrešeni.

Skozi grobo oceno uresničevanja programskih smernic bom skušal opozoriti na posamezne pojave, s katerimi smo se srečevali pri delu v letošnjem letu:

Precejšen premik je sicer storjen za večjo poenotenost stališč in ocen do posameznih problemov, vendar nam zmanjkuje moči, da bi posamezne probleme dokončno razrešili.

Enotni smo si, da moramo v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih sprejeti planske dokumente in se po njih ravnati, da moramo na vseh ravneh povečati stabilizacijske napore in manj trošiti, vendar ne uspemo premagati vseh objektivnih, v glavnem pa subjektivnih vzrokov, da bi ta spoznanja uresničili v praksi.

Če bi danes ponovno obravnavali akcijski program stabilizacije, ki ga je sprejela OK SZDL, bi ugotovili, da le-tega ni potrebno bistveno spreminjati ali dopolnjevati, ugotovili pa bi tudi, da pa veliko nalog iz tega programa nismo uresničili.

Če gledamo sklepe problemske konference o telesni kulturi, jih bistveno ni moč dopolniti ali spremeniti. Bili so objavljeni in poslani vsem, ki jih zadevajo, kljub temu pa z rezultati na tem področju ne moremo biti zadovoljni. Odločili smo se, da sklepe preverimo na novi problemski konferenci.

Podobno velja za sklepe problemske konference o družbenih organizacijah in društvih, pa za sklepe in stališča o kadrovski politiki in zaposlovanju, pa za stališča o delitvi po delu oz. nagrajevanju po delu ali za uresničevanje dogovorov, da bomo odpravili ali zmanjšali na minimum izgubo v občinski zdravstveni skupnosti itd.

Ob pripravah na III. kongres samoupravljalcev smo se dogovarjali, kako bomo odpravili nekatere slabosti v našem samoupravnem delovanju, v delovanju delegatskega sistema. Žal smo ostali preveč le pri dogovorih.

Vsaj dvakrat smo obravnavali izhodišča za uveljavitev učinkovitega sistema delegatskega informiranja, vendar še naprej sprejemamo pripombe delegatov in tudi družbenopolitičnih organizacij iz tozdov in KS, da jim obstoječe informacije niso v bistveno pomoč pri opravljanju delegatskih funkcij.

Vsi našteti problemi jasno kažejo, da za neuresničevanje omenjenih sklepov, stališč in seveda tudi mnogih samoupravnih sporazumov ne more prevzemati odgovornosti celotno članstvo Socialistične zveze, ampak so za to odgovorni posamezniki. Verjetno pa je tudi res, da so se vsi ti sklepi in stališča sprejemali preveč forumsko in zato precejšen del odgovornosti leži na organih, v katerih so bili ti dogovori sprejeti.

Lahko bi omenil tudi druga področja, kjer smo bili prav tako le delno uspešni. To kritično naštevanje posameznih področij pa naj ne pomeni, da naša najširša družbenopolitična organizacija na vseh področjih ne deluje uspešno. Opozoriti sem želel le na to, da se bomo morali bolj zamisliti nad vzroki.

Ena od osnovnih nalog današnje programske konference bi zato morala biti — ugotoviti in oceniti vzroke za takšno stanje.

Na zadnji seji predsedstva OK SZDL smo ugotavljali, da se preveč zadovoljimo s tem, da probleme „prenesemo" na papir in že verjamemo, da so rešeni. Menim, da je eden od vzrokov za manjšo uspešnost našega dela prav v tem, da smo si enotni le v stališčih, nismo pa dovolj dosledni in enotni v izvajanju dogovorjenega. Drugi razlog je zagotovo v preveč forumskem delovanju, v metodi, da širšim organom — konferenci, skupščini, zborom delavcev itd., dogovorjena stališča prenesemo le na papirju, ali pa jih seznanimo le s splošnimi načeli, ne da bi opredelili konkretnost naših zamisli. Tako se dogaja, da delegati na seji skupščine sprejmejo podana načela misleč, da bo temu sledila konkretizacija variantnih predlogov, v katerih bodo opredeljene pozitivne in negativne posledice predlaganih stališč in zamisli. Seveda se kaj kmalu srečamo potem s kritiko tistega, kar je bilo prej „po demokratični poti" sprejeto na seji zborov občinske skupščine (primer upravnega organa za razvoj). Če želimo takšne pojave odpraviti, moramo aktivnost, ki se pretežno odvija v izvršnih organih, prenesti v celotno organizacijo, med delegate, v OZD in krajevne skupnosti. Preseganje forumskega dela pa seveda ne sme ovirati delo forumov.

Kljub temu, da imamo z zakoni jasno opredeljeno investicijsko politiko in vemo, da stabilizacija ne pomeni ustaviti vseh investicijskih vlaganj ali da moramo zavreti razvoj vseh družbenih dejavnosti, se ob minimalnih možnostih, ki jih imamo, ne želimo konkretno opredeliti o tem, kaj moramo ustaviti in preprečiti. Za vsako ceno se poskušamo izvleči brez konkretnega odgovora.

Naslednji razlog je čakanje na rešitve od drugod ali čakanje na to, da bo nekdo drug rekel oz. storil tisto, kar bi morali storiti sami. Temu bi lahko rekli tudi izmikanje odgovornosti.

Zagotovo pa med vzroke za našo neuspešnost sodi tudi slabo informiranje, ki resnično, kot je bilo že uvodoma rečeno, ne nudi osnove za samoupravno in delegatsko odločanje. Delna krivda je na strani samih sredstev informiranja oz. ustvarjalcev informacij, deloma pa na strani pripravljalcev gradiv za samoupravne delegatske organe kot tudi za organe družbeno političnih organizacij.

Tipičen primer, kako bi náj ne bilo pripravljeno gradivo za seje delegatskih skupščin, je material za sejo skupščine samoupravne interesne komunalne skupnosti 24. decembra. S statističnimi enačbami se skuša obrazložiti prikaz podražitev nekaterih komunalnih storitev, vendar v tako zakomplicirani obliki prikazovanja raznih ponderjev, da se v celoti zamegli bistvo problema.

In še enega od zaviralnih faktorjev gre omeniti: to je preobremenjenost s papirjem. Vedno močneje namreč prevladuje spoznanje, da sleherni na novo sprejeti zakon povzroči dodatne zahteve po administrativnih opravilih, ki so nujno povezana s še večjo potrebo po razmnoževanju papirja.

Seveda za vse to ne smemo in ne moremo kriviti papirja, ampak institucije, iz katerih ta papir prihaja. Ker pa skoraj vsak papir — dokument zahteva, da nanj odgovorimo ali da ga vsaj prečitamo, nam ostaja vse manj časa za neposredne stike, za pogovore z ljudmi v tozdih in krajevnih skupnostih za aktivistično delo. Prav v tem pa je eden glavnih razlogov, da ljudje postajajo apatični, da ne želijo več sprejemati raznih zadolžitev in izražajo nezadovoljstvo nad množico raznih — potrebnih in nepotrebnih samoupravnih sporazumov in dogovorov ter ustvarjanjem umetnih potreb po novih institucijah. Če bi primerjali svojo učinkovitost v primerjavi z drugimi državami o tem, koliko potrošimo papirja, potem je to razmerje gotovo 5:1 v našo škodo. In če kje, potem tu zagotovo drži ugotovitev, da od spodaj navzgor ni mogoče rešiti problema.

To so le nekateri vzroki za počasno uresničevanje dogovorjenih nalog. Seveda pa vsem slabostim ne botrujejo le ti vzroki. Mnogo je primerov togega — birokratskega delovanja, tehnokratskega in prakticističnega razmišljanja, nesposobnosti in nepoznavanja osnovnih vzročno-posledičnih vezi. Na primer: ogromno časa je bilo porabljenega za obravnavo nekaterih, po mojem mnenju, negativnih pojavov v delovanju zlasti samoupravnih interesnih skupnosti materialnih dejavnosti in njihovih strokovnih služb. Po skoraj dvoletnem prerekanju o nujnosti združitve vseh strokovnih služb sisov materialnih dejavnosti smo to formalno sicer uspeli, še vedno pa ne moremo biti zadovoljni z vsebino njihovega delovanja. Kljub načelnemu soglasju, da je potrebno vsa strokovno-izvajalska opravila vrniti izvajalcem in osnovno skrb strokovnih služb usmeriti v zagotavljanje pogojev za učinkovitejše delovanje skupščin sisov, se strokovne službe teh sisov še vedno pojavljajo kot najpomembnejši dejavnik sprejemanja raznih odločitev.

Kritično moram pripomniti, da so takšni primeri v precejšnji meri pogojeni tudi z našo zakonodajo. Precej pa je tudi potuhe s strani njihovih zvez oz. sisov v republiki.

Upamo, da bo s spremembami zakonodaje na tem področju prišlo do določenih pozitivnih premikov, hkrati pa bomo morali nameniti več pozornosti delu z delegacijami in delegati in vztrajati na tem, da se sprejmejo usklajeni trimesečni programi delovanja vseh delegatskih skupščin v občini in organov družbenopolitičnih organizacij.

Naloga, s katero se bomo morali v naslednjem obdobju bolj intenzivno ukvarjati, je akcija za samoupravno preobrazbo vsaj dveh KS v naši občini. Gre za KS Desni breg — Titovo Velenje in KS Šalek — Gorica, kjer sedanje oblike samoupravne organiziranosti ne ustrezajo več številu prebivalstva. Tudi tu, zlasti pa v prvi KS, so močno prisotna tehnokratska razmišljanja zlasti pri posameznih občanih. Ob prvi razpravi, za katero pa moram reči, da ni bila dobro pripravljena, se je večji del članov skupščine KS postavil na stališče, da je bolje, če KS ostane takšna kot je — namreč velika s približno 9000 prebivalci, ker je tako močnejša in laže doseže posamezne odločitve v svoj prid.

Navkljub ugotovitvam, da niti KK SZDL, niti skupščina KS nimata pravega stika s formalno sicer organiziranimi soseskami, da je samoupravno povezovanje interesov delovnih ljudi in občanov v tej KS izredno šibko, nismo uspeli začeti akcije za njeno reorganizacijo. Res pa je tudi, da se vse družbenopolitične organizacije niso pravočasno vključile v akcijo. V KS Šalek — Gorica so nasprotovanja za delitev KS sicer manjša, vendar je tudi tu prisotnega precej drugačnega razmišljanja, ki pa je obremenjeno še s precej različnimi interesi med stanovalci zasebnih stanovanjskih hiš in stanovalci stanovanjskih blokov.

Ob vsem tem pa moram vendarle samokritično ugotoviti tudi, da občinski organi, pa naj si gre za družbenopolitične organizacije, skupščinske organe ali upravne organe, tem KS ni bila nudena ustrezna pomoč in da smo se tega zavedli prepozno.

Preprosto rečeno, dopustili smo, da so se posamezne soseske izoblikovale, ne da bi pravočasno spodbudili in usmerjali samoupravno in družbenopolitično organiziranost občanov v njih.

S temi ugotovitvami ne želimo razvrednotiti vseh dosedanjih naporov in pozitivnih dosežkov, ampak opozoriti na naloge, ki nas čakajo pri delu v naslednjem obdobju. Če želimo bolj aktivirati zbore stanovalcev, hišne svete, odbore sosesk kot tudi razne oblike sekcijskega dela, potem moramo storiti vse, da nam v teh sredinah čimprej zaživijo OO ZK, ZSM in tudi iniciativni odbori novih krajevnih organizacij SZDL kot jedra, ki bodo pospeševala samoupravno in družbenopolitično organiziranost delovnih ljudi in občanov v teh KS.

Dovolite, da spregovorim še nekaj besed o siceršnjem delovanju delegatskega sistema in zlasti samoupravnih interesnih skupnosti v naši občini. Že uvodoma sem rekel, da v letošnjem letu beležimo sicer boljšo medsebojno povezanost in usklajenost delovanja posameznih institucij političnega sistema od KS, OZD, SIS, DPO, občinske skupščine in njenih izvršnih ter upravnih organov, vendar DPO s svojimi stališči niso dovolj samoiniciativno vpete v delo vseh teh institucij. To se zlasti odraža pri delu sisov in njihovih skupščin.

Menim, da pogostna nesklepčnost sej skupščin sisov ni zgolj v slabi tehnični pripravi le teh, poglavitni razlog je v neustrezni aktivnosti družbenopolitičnih organizacij v tozdih in KS pri usmerjanju in nadziranju aktivnosti delegatov in delegacij. To kaže, da bosta morala zlasti Socialistična zveza in Zveza sindikatov ob večji aktivnosti članov ZK v teh organizacijah in skupnostih, posvetiti več odgovornosti delu delegatov, pripravi oblikovanja, sprejemanja in usklajevanja stališč in predlogov. Preseči moramo sedanjo osamljenost delegacij in s tem tudi neaktivnost delegatov.

Do sedaj smo ugotavljali, da se skupščine sisov niso v zadostni meri uveljavile kot demokratične oblike dogovarjanja, povezovanja in usklajevanja različnih interesov delovnih ljudi in občanov, ampak velikokrat kot „suverene in preveč na podjetniških težnjah" okvirjene institucije odločanja. Ugotavljali smo, da se je krepilo odločanje v njihovih izvršnih organih in strokovnih službah, delegati pa so ostajali le glasovalni aparat. Sedaj v večini sisov ukinjamo izvršilne odbore in formiramo razna stalna koordinacijska telesa, zato bomo morali bolj paziti, da se nam stare napake ne ponovijo v novi in hkrati pomnoženi obliki. Še zlasti aktivni pa bomo morali biti v delegacijah za delegiranje v sise materialnih dejavnosti, ki se letos prvič formirajo in so zato novost.

Odločno moramo pokreniti akcijo, da se zlasti na področju sisa materialnih dejavnosti preseže prevladovanje interesov večjih OZD in velikokrat tudi povsem zasebne težnje.

Če samo v grobih obrisih navedem nekatere sicer že znane, pa vendar še vedno prisotne probleme v delovanju skupščinskega sistema, izvršnega sveta in upravnih organov, potem se v bodoče moramo dosledneje soočiti z naslednjimi ugotovitvami:

— več pozornosti posvetiti usklajevanju stališč delegatov in delegacij pred zasedanji zborov občinske skupščine,

— preseči prakso, da delegacije prihajajo s stališči, izoblikovanimi izključno v strokovnih službah delovnih organizacij,

— dnevni redi sej občinske skupščine so še vedno preveč obremenjeni le s potrjevanjem raznih predpisov in odlokov, za pripravo katerih pa še ni uveljavljena ustrezna metoda predrazprave,

— delovna telesa pri skupščinskih zborih še vedno ostajajo le kot formalni organi, ki pa niso kreativno vključeni v delovanje skupščinskega sistema,

— še vedno je pretežni del gradiv in problematike, ki jo obravnava občinska skupščina, posredovanih izključno s strani izvršnega sveta ali upravnih organov, . izredno malo pa je iniciativnosti organizacij združenega dela in drugih institucij.

Glede izvršnega sveta in upravnih organov pa moram opozoriti zlasti na naslednje:

— še vedno je čutiti nemoč izvršnega sveta, da bi kot osrednji — oblastveno-izvršilni organ usklajeval osnovne smeri in cilje organizacij združenega dela, kar je v veliki meri pogojeno sicer s sedanjo sestavo Izvršnega sveta;

— izvršni svet se v preveliki meri ukvarja z notranjimi — upravnimi zadevami ali celo organizacijskimi problemi občinske uprave;

— nujno je, da je bodoči izvršni svet v celoti profesionalen, z dobro organiziranim skupinskim delom in hkrati resorsko delitvijo dela.

Pri upravnih organih lahko ugotavljamo, da se prepočasi uveljavlja podružbljanje priprave in sprejemanja posameznih odločitev. Prav tako ugotavljamo nezadostno strokovno usposobljenost in neustrezno kadrovsko popolnjenost posameznih upravnih organov. Pri njihovem delu je premalo medresorskega usklajevanja, premalo so povezani z organi v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnosti pri iskanju posamezne rešitve. Še vedno je ogromno pripomb na njihovo togost in administrativno naravnanost. Čuti se potreba po tem, da bo potrebno v bodoče tudi v upravnih organih pogosteje uveljavljati načelo relekcije, zlasti pri predstojniku teh organov, in nameniti več pozornosti odnosom med delavci v upravnih organih.

Dovolite mi, da ob koncu spregovorim še nekaj besed o tistih vprašanjih, ki sicer niso posebej izpostavljena v predlogu programskih smernic OK SZDL, zagotovo pa sodijo med temeljna vprašanja nadaljnjega razvoja naše družbenopolitične skupnosti in zato tudi med osnovne naloge, za uresničevanje katerih se bo morala boriti Socialistična zveza kot dobro organizirana fronta vseh naprednih in ustvarjalnih sil naše družbe. Gre za eksistenčna vprašanja naših delovnih ljudi in občanov, za vprašanja, s katerimi se vedno bolj kruto srečujemo.

V naši občini smo bili dolga leta nazaj navajeni na izredno hiter gospodarski in družbeni razvoj. Naš družbeni proizvod je rasel po skoraj najvišji stopnji v SR Sloveniji. Še pred nekaj leti sploh nismo razmišljali o tem, s čim nadoknaditi programe, ki so že dosegli svojo kulminacijo, da bi lahko obdržali vsaj približno stopnjo gospodarskega in družbenega razvoja. S kakšnimi programi ozdov ustvariti realne možnosti, da naše osnovno in srednje šolstvo, kultura, telesna kultura, zdravstvo in druge dejavnosti ne bodo stagnirale, ali celo nazadovale. Zgolj z vztrajanjem, da je potrebno razbremeniti naše združeno delo, zagotovo ne moremo opredeliti naših bodočih načrtov.

Reči moram, da so naši zakonski predpisi in resolucijska načela vendarle v določenem protislovju z realnimi možnostmi. Na eni strani govorimo, da je potrebno racionalizirati skupno porabo, na drugi strani je npr. dovoljena le izgradnja celodnevnih šol, ki so vsaj v naši občini za 40 % dražje od običajne osnovne šole. Slovenski dogovor je, da bi v vsaki občini imeli vsaj 10 % otrok v celodnevni osnovni šoli, na novo se lahko gradijo le celodnevne osnovne šole, vendar se s strani republiške izobraževalne skupnosti priznavajo dodatna sredstva za te šole le do višine 10 % šoloobveznih otrok, zajetih v celodnevno osnovno šolo. To pomeni v primeru naše občine, da moramo za preostalih 20 % otrok v celodnevni osnovni šoli okrniti programe ostalih šol, ki pa že sicer imajo enoinpol ali dvoizmenski pouk.

Problem bi sicer ne bil toliko pereč, če bi ne bilo tako silovitega pritiska na osnovnošolski prostor. Podobno je na področju kulture in zdravstva.

Z našega vidika je to vprašanje zaskrbljujoče tudi zato, ker vemo, da moramo izvažati, hkrati pa vemo, da ob močnem izvozu ostaja manj dohodka za uresničevanje temeljnih interesov in potreb delavcev in občanov v lastnem okolju, kjer s sredstvi, ki ostajajo samoupravnim interesnim skupnostim, ne moremo niti vzdrževati kulturnih, telesno-kulturnih in drugih objektov. Gre za vprašanja, kako ob povečanem izvozu spremeniti razmerje med sredstvi za republiške potrebe in sredstvi za potrebe delovnih ljudi in občanov v občini.

Še manj pa smemo mimo vprašanja, kdaj bodo v Gorenju stekli novi proizvodi:

— roboti, računalniki in morda še kaj. Bo to res v srednjeročnem obdobju 1981—1985 in kaj pomenijo novi programi z vidika potreb po novi delovni sili, lastni usposobljenosti, reprodukcijskih materialih itd. Kdaj bo delovna organizacija Elektrostrojna oprema začela proizvajati hidravljično podporje za naše domače potrebe, za potrebe jugoslovanskega trga in tudi za izvoz. Je v osvojitev tega programa vloženih dovolj naporov in je tudi v samem REK-u dovolj enotnosti. Kdaj se bodo delovne organizacije Vegrad, Zavod za urbanizem, Projektivni biro, ESO, RŠC, HPH in tudi DO Inženiring TEK Velenje poslovno povezale in s skupno izoblikovanimi programi nastopile na domačem in tujem tržišču kot kvaliteten in konkurenčen ponudnik projektantskih in izvajalskih nalog. Kako čimpreje povezati programe razvoja trgovine, gostinstva in turizma in zastaviti smelejše načrte razvoja tudi na tem področju. Kdaj se bodo povezale vse razvojno-raziskovalne skupine, orodjarne raznih tozdov in se skupno lotile načrtovanja in priprave novih proizvodov.

In še eno, kdaj se bodo zbrali vsi strokovnjaki, ki jih imamo v občini in izdelali skupen program dela ter se odločili, da svoje znanje povežejo, da bi postali bolj učinkoviti in skupno naredili več na področju razvoja gospodarstva v občini?

Skrajni čas je, da damo več od sebe. Dogovorimo se, da bomo intenzivno delali ne zato, da bi dobili opravičila in pismene odgovore na zastavljena vprašanja. Od odgovorov dolgo ne moremo živeti. Potrebni so konkretni rezultati. Naš nadaljnji razvoj je odvisen od boljšega dela in več dela. In zlasti v tej smeri bo morala potekati aktivnost socialistične zveze v bodoče.

vegrad

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja DSSS objavljamo prosta dela in naloge.

1. Vodenje zunanjega trga v inženiringu
Pogoj: visoka izobrazba, najmanj pet let prakse na enakih ali podobnih delih, strokovni izpit iz ZGO, pasivno znanje enega tujega jezika.

2. Vodenje službe blagovnega prometa v zunanjem trgu
Pogoj: visoka izobrazba ekonomske smeri, najmanj pet let prakse na enakih ali podobnih delih, aktivno znanje enega svetovnega jezika.

3. Vodenje inženiring prodajnega področja v zunanji trgovini
Pogoj: visoka izobrazba ekonomske ali tehnične smeri, najmanj tri leta prakse na enakih ali podobnih delih, ali z delom pridobljene delovne izkušnje in sedem let prakse. Pasivno znanje enega tujega jezika.

4. Vodenje projekta II. v službi zunanje trgovine
Pogoj: visoka izobrazba tehnične smeri, najmanj tri leta prakse, ali z delom pridobljene delovne izkušnje. Aktivno znanje enega tujega jezika.

5. Referent izvoza v službi blagovnega prometa
Pogoj: srednja izobrazba ekonomske smeri, najmanj dve leti prakse na enakih ali podobnih delih. Pasivno znanje enega tujega jezika.

6. Vodenje domačega trga v inženiringu
Pogoj: visoka izobrazba gradbene smeri, najmanj pet let prakse, ali z delom pridobljene delovne izkušnje.

7. Vodenje prodaje programa DOM 101
Pogoj: visoka izobrazba gradbene smeri, najmanj tri leta prakse, ali z delom pridobljene delovne izkušnje in sedem let prakse.

8. Samostojna raziskava trga v inženiringu
Pogoj: visoka izobrazba ekonomske ali tehnične smeri, najmanj štiri leta prakse, ali z delom pridobljene delovne izkušnje. Pasivno znanje enega tujega jezika.

9. Samostojno izvajanje varstva pri delu
Pogoj: varnostni inženir, najmanj dve leti prakse in položen strokovni izpit.

Za vse kandidate je obvezno poskusno delo v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevnih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v kadrovsko službo.

Slovenska vojaška partizanska bolnišnica Celje

Spominsko obeležje po 35 letih

Pogorja nad Gornjo Savinjsko dolino so v težkih vojnih časih nudila varno zavetje borcem za svobodo, nudila pa so tudi obilo možnosti za delovanje partizanskih bolnišnic. Ena izmed njih, hkrati največja, je delovala na Planini nad Ljubnim ob Savinji. Bila je to slovenska vojaška partizanska bolnišnica Celje, ki je organizacijsko predstavljala osrednjo takšno ustanovo na Štajerskem. Bila je izjemno organizirana. Skupno je štela devet poslopij za delo osebja, okrevanja ranjencev in z vsemi ostalimi pripadajočimi objekti. Od marca 1944, ko so jo pričeli graditi, do konca januarja 1945 je sprejela preko 300 borcev štajerskih partizanskih enot, predvsem borcev herojske 14. divizije po njenem prihodu na to področje.

V bolnišnici se je naenkrat zdravilo tudi prek 50 borcev. Sem moramo prišteti še poslopje Podstrešek, visoko v skalovju Komna, ki je bilo namenjeno lažjim ranjencem in okrevanju pred odhodom v enoto. Z osebjem vred je Podstrešek sprejel tudi do 46 borcev. Do tu sta občasno prihajala zdravnik in bolničarka iz poldrugo uro oddaljene bolnišnice in poskrbela za ranjence. Sicer so v bolnici delovali junaški partizanski zdravniki, bolničarke in bolničarji, od katerih so številni padli pri opravljanju svoje humane in nadvse pomembne dejavnosti.

Bolnišnica je delovala vse do konca januarja 1945, ko je bila izdana. Zaradi visokega snega Nemci takrat do nje na srečo niso prišli in so jo požgali šele konec marca, osebje in ranjence pa so jo seveda takoj zapustili. Večina je odšla do Podstreška in naprej na različne kraje, sedem najtežjih ranjencev pa so skrili v bunker. Žal so ga Nemci odkrili in nemočne ranjence pobili.

Dobro skrita in organizirana je bolnišnica torej delovala od marca 1944 do januarja 1945. Izdana je bila po naključju in bila požgana. Tudi po vojni je bila dobro »skrita«. Kar 35 let je trajala doba njene skoraj popolne »konspiracije«. Zamisel o postavitvi spominskega obeležja vsem, ki so v njej nesebično pomagali ranjencem in borcem prav tako, pa vseeno ni povsem utonila v pozabo. Med prvimi so jo obudili planinci z Ljubnega, ki s pomočjo preživelih borcev vsako leto pripravijo množični pohod do kraja, kjer je delovala bolnišnica.

Borci, planinci in drugi so pridno zasukali rokave in priprave na obnovo bolnišnice so v polnem teku. Računajo, da bodo z delom končali do 16. maja prihodnje leto, do tradicionalnega planinskega pohoda torej. Bojijo se le, da jim ne bi uresničitev načrtov preprečilo slabo vreme. Sicer pa so veliko dela že opravili. Očistili so kraj, kjer je stala bolnišnica, uredili poti in odkopali temelje vseh stavb. Lotili so se tudi zbiranja sredstev in večinoma naleteli na razumevanje.

V celoti bodo postavili stavbo, v kateri je bila operacijska soba, ostale bodo primerno obeležili, uredili pokopališče umrlih borcev in postavili spominsko obeležje.

Polde Travner

Tone Blagotinšek

Jože Zakrajšek

Nekaj spominov na tiste čase zagotovo ne bo odveč. Z nastankom in delovanjem bolnišnice je neločljivo povezan POLDE TRAVNER, ki je tudi med najprizadevnejšimi v akciji za njeno obnovo. »Z dr. Petrom Deržajem sem bil iz 18. divizije premeščen v 4. operativno cono. Iz Gorskega Kotarja sva se na Štajersko vračala s skupino, v kateri so bili tudi Dušan Kveder ter člani sovjetske vojne misije. Pot je bila dolga in nevarna. Vseeno smo preko Stične, Tuhinjske doline in Menine prišli do Bočne, kjer smo padli v zasedo in se ločili. S kurirji in dr. Deržajem smo nato nadaljevali pot preko Mozirskih planin do štaba 4. operativne cone v bližini Luč. Borci so že bili pripravljeni na pohod in skupaj z njimi smo krenili nazaj do Smrekovca. Nekje nad Zavodnjami so dr. Petra Deržaja določili za izgradnjo bolnišnice. Šel sem z njim, v skupini je bil še izkušen tesar z Dolenjske, pa vodič, domačin z Ljubnega Đuro in drugi. Pod Planino smo našli primeren prostor, do katerega ni bilo poti, v bližini je bila voda, do prve kmetije pa je bilo več kot uro hoda. Takoj smo se lotili dela. Pri kmetih smo zbirali orodje, pripravljali smo material in gradnja se je začela.

Okolico smo seveda pustili povsem nedotaknjeno. Do začetka maja smo postavili prvo stavbo in že sprejeli prve ranjence. V kasnejšem obdobju smo postavili še kuhinjo, operacijsko sobo in druga poslopja. Sam sem vseskozi vodil ekonomat.

Z osvoboditvijo sem bil premeščen na Ljubno v sektor ekonomata. Zadolžen sem bil za oskrbo vseh bolnišnic v dolini. Ljudska oblast na osvobojenem ozemlju je zaživela v vseh svojih oblikah. Na Ljubnem smo v delavnicah izdelovali vse mogoče. Med drugim copate za ranjence, čevlje, obleke, žeblje, imeli smo oljarno, sušili sadje, zbirali mast, moko in druga živila. Bili smo odlično organizirani in smo imeli na voljo kolesa, konjske vprege in še kaj. S štedilniki in drugo opremo iz doline smo oskrbovali bolnice in tako močno olajšali delovne in bivalne pogoje. Po nemškem vdoru na osvobojeno ozemlje smo se seveda umaknili nazaj v planine in do bolnišnice.

Konec januarja je bila bolnišnica izdana. Nemci so na poti do nje pobrali okoliške kmete in z njimi že prišli do Tratnikove kmetije, od koder smo mi nosili ranjence do bolnišnice. S seboj so vzeli Tratnikovega gospodarja, da bi jih vodil do bolnišnice. Res jih je vodil, vendar po nemogočih terenih od 9. zjutraj do 4. popoldne. Z bližajočo se nočjo so se Nemci umaknili in obljubili, da pridejo naslednji dan. V kakšni nevarnosti smo bili, smo zvedeli prihodnje jutro, ko smo se oglasili na javki pri Tratniku.

Bolnišnico je bilo treba nemudoma zapustiti. To je bilo pravo trpljenje. Sedem najtežjih ranjencev smo skrili v bunker, ostali smo se umaknili do Podstreška in kasneje naprej v enote. Sam sem z eno skupino ranjencev odšel proti Spodnji Savinjski dolini in se kasneje vračal proti bolnišnici. Na poti pod Terom nas je ustavilo streljanje nekje v smeri bolnišnice. Zvedeli smo, da so Nemci ujeli dr. Kukovca. Za vsako ceno smo ga skušali rešiti, a nam žal ni uspelo. Upali smo, da mu je uspelo pobegniti, vendar zaman. Nemci so ga kasneje ubili.

Sam sem se kasneje priključil okrožnemu odboru in tam skrbel za preskrbo enot.«

TONE BLAGOTINŠEK: »Bil sem mitraljezec v Tomšičevi brigadi. Bili smo na položajih na Črnivcu, da bi zaustavili Nemce, ki so v Gornjo Savinjsko dolino prodirali iz Kamnika. S seboj so imeli tanke in drugo težko orožje. Ves dan, 24. oktobra, so potekali boji. Zvečer okrog 6. ure je za hrbet padla mina. Pomočnik je bil takoj mrtev, sam pa sem bil hudo ranjen po vsej desni strani. Naslednjega dne so vse ranjene naložili na vozove in nas prepeljali do Ljubnega. Cesta je bila grozna in pot zato izredno težka. Na Ljubnem nam je pomoč nudil dr. Kukovec, dr. Lili Petrič-Černe pa nas je razveselila z bonboni in čokolado. Prepeljali so nas do Rastk in nas nato spravili do kmeta Tratnika, kjer so nam zavezali oči in nas prenesli do bolnišnice. V začetku je slabo kazalo. Tri tedne sem imel vročino preko 40 stopinj in dr. Krasnik mi je dejal, da bo morda treba odrezati roko, polno gnojnih ran. Na srečo je vročina popustila in roka je ostala. V bolnišnici nam je bilo dobro, v njej je vladal red, osebje, med drugimi dr. Krasnik, bolničarki Poldka in Sonja ter ostali, je bilo prijazno in skrbno, do nemškega vdora v osvobojeno Gornjo Savinjsko dolino smo imeli tudi dovolj dobre hrane. Kasneje je bilo nekoliko slabše. Najtežje nam je zagotovo bilo, ko smo pokopavali umrle soborce. K vsakemu smo položili tudi steklenico z vsemi podatki. V Podstrešku sem preživel 14 dni kasneje pa naj bi odšel v domačo nego. S kurirji smo se po izredno visokem snegu napotili proti Teru. Nekajkrat smo padli v zasedo in še danes mi ni jasno, kako smo vsi ušli divjemu streljanju. Kasneje sem se pridružil Šercerjevi brigadi in prišel z njo preko Šentvida in Topolšice do Ljubijskega grabna, kjer sem 14 dni prebil pri kmetu Vauherju, proti koncu marca pa sem končno prišel domov.«

JOŽE ZAKRAJŠEK se je graditeljem bolnišnice pridružil takoj v začetku maja, star šele 16 let: »Kljub mladosti mi narodnoosvobodilni boj ni bil neznanka. Že doma na terenu sem pred vstopom v partizane opravljal kurirske in druge naloge. S terenskega dela sem torej moral oditi v gozdove. Prišel sem do Tera, od koder so me napotili h graditeljem bolnišnice. Skupina dr. Petra Deržaja je takrat že pridno delala in gradila, skrbeti pa je bilo treba tudi za prve ranjence. V bolnišnici sem nato ostal vse do izdaje. Podnevi smo gradili, ponoči pa smo iz doline nosili orodje, deske, hrano in ostale potrebščine. Ponoči smo seveda od kmeta Tratnika nosili tudi ranjence. Težko je bilo, saj smo jih včasih v eni noči prenesli tudi deset. Razumeli smo se odlično, delali vsi vse in za vsakega. Večkrat sem moral pomagati pri operacijah. Prvič sem pri operaciji glave zdržal največ deset minut, drugič pa je že bilo bolje. V bolnišnici je vseskozi vladala izjemna disciplina, seveda tudi tovarištvo. V takšnih razmerah je bilo to seveda nujno, če smo se želeli obdržati. Tudi kirurške ekipe, ki so nam hodile na pomoč, smo do bolnišnice vodili z zavezanimi očmi.

Najhuje je bilo seveda ob izdaji. Zjutraj smo prišli do Tratnika, ki nam je opisal dogodke prejšnjega dne. Po vodi smo se zagnali nazaj do bolnišnice in pričeli z evakuacijo. Takrat mi je bilo najteže. Kasneje sem s skupino ranjencev krenil proti Menini. Srečno smo prispeli in do konca vojne sem znova opravljal kurirske posle.«

Občinska konferenca ZSMS Velenje

Mladi spregovorili kritično o koriščenju prostega časa

Predsedstvo občinske konference ZSMS Velenje je sredi lanskega decembra organiziralo okroglo mizo na temo Mladi in prosti čas. Med mladimi v občini je namreč že od ukinitve nekdanjega Mladinskega doma prisotna težnja po zagotovitvi novih lastnih prostorov, kjer bi se lahko zbirali in zadovoljevali nekatere interese. Ena od možnosti, ki se je pojavila v zadnjem času, je tudi ta, da mladi skupno z občinskim odborom zveze združenj borcev Velenje dobijo v upravljanje sedanji dom teritorialne obrambe. V tem domu bi mladi lahko dobili tri manjše prostore in nekoliko večjo dvorano. V manjših prostorih bi bilo možno urediti pisarne, večji prostor pa bi bil namenjen predvsem sestankom, kulturnim prireditvam, raznim govorom, predavanjem, igranju šaha in nekaterim drugim zaposlitvam.

Po predlogu predsedstva občinske konference bi v manjših pisarnah organizirali mladinsko turistično poslovalnico, center mladinskih organizacij in študentski servis.

V razpravi je kaj kmalu postalo jasno, da mladi sicer pozdravljajo takšna prizadevanja predsedstva občinske konference ZSMS in občinskega odbora ZZB NOV za zagotovitev ustreznih mladinskih prostorov, da pa vendarle menijo, da predlagana rešitev ni najbolj sprejemljiva. V Domu borcev in mladine prav gotovo ne bo možno organizirati večine takšnih prireditev, kjer bi se mladi lahko sprostili in zabavali, prav tako pa je vprašanje, če bo takšen dom, katerega uporabnost bo iz popolnoma razumljivih razlogov omejena, tisto mesto, kjer se bodo mladi iz občine, predvsem pa iz Velenja, z veseljem zbirali na vsakdanji klepet. Še vedno bodo najbrž bolj privlačni naši poprečni gostinski lokali, kjer je obnašanje lahko bolj sproščeno in spontano. Zato je bila misel, da mladi potrebujejo predvsem prostor v katerem bodo lahko plesi in druge zabavne prireditve in ki bo ‚potegnil' mladino iz ulic in neustrezni lokalov prav gotovo utemeljena. Predstavnik občinskega odbora zveze združenj borcev, ki se je udeležil okrogle mize, je sicer nakazal določeno rešitev (preureditev Erinega skladišča v krajevni skupnosti staro Velenje), vendar pa bi bila za uresničitev takšne zamisli potrebna pomoč združenega dela in vseh družbenopolitičnih organizacij. Mladi pa so menili, da bi marsikaj storili tudi z udarniškim delom.

»Sredstva namenjena za popestritev prostega časa niso stran vržen denar«, so med drugim v razpravi menili udeleženci okrogle mize. »Zato mi danes ne prosimo za miloščino, ampak predlagamo pametno naložbo — naložbo v mladino.« Menili so, da je bilo prav investicij v dozorevajočo mladino v naši občini doslej vse premalo in da zato ni čudno, če je v združenem delu toliko nezainteresiranih mladih samoupravljalcev.

»Kako bomo mladi pošteni, ustvarjalni, če pa je toliko odraslih, ki so nam proti — vzor. Kdo proizvaja, prodaja in vleče profit od ogromne količine prodanega alkohola, kdo ima koristi od narodnozabavnega kiča, od posladkane, romantične in lažni up vzbujajoče zabavne glasbe, od raznih doktor romanov . . . Kdo? — Tisti, ki po drugi strani pridigajo o treznem, ustvarjalnem in kritičnem samoupravljalcu. Ali ni to dvojna morala? Nekateri najbrž prav zato ne oklevajo novejšo poezijo in pank označiti za šund, strup — ki ga je potrebno kritično ideološko oceniti. Najbrž zato ker ta poezija, ta glasba v nasprotju z osladkano narodno-zabavno in zabavno glasbo dokazuje, da se mladina zaveda problemov, ki so v naši družbi,« je menil eden od razpravljalcev in dodal: »Družbi ni škodljivih tistih nekaj odstotkov mladincev, ki popivajo, se drogirajo ali kradejo (čeprav bi bilo bolje, če tega ne bi bilo), prav tako ji ni nevarnih tistih nekaj odstotkov, ki kritično razmišljajo, pišejo »ultraleve« pesmice in se ogrevajo za pank. Družbi pa je lahko nevarnih tistih 80 odstotkov apatičnih ljudi, ki bodo celo življenje stali ob strani in samo gledali, kako gre vse mimo njih. In prav teh osemdeset odstotkov moramo spodbuditi k razmišljanju!«

Mladi so ob tej priložnosti opozorili tudi na druge težave, s katerimi se srečujejo. Menili so da delo mentorjev v šolah pogosto ni takšno, kot bi si želeli in da se velika praznina na področju interesnih dejavnosti pokaže v srednjih šolah. Prav tako so opozorili na problem športnega udejstvovanja mladih, ki je bistveno okrnjeno zaradi predragih športnih objektov, menili so, da je bila narejena velika škoda z ukinitvijo pionirskega doma ter predlagali, da se z udarniškim delom uredi paviljon v parku, kjer bi v poletnih mesecih lahko pripravili vrsto zanimivih prireditev. Sprejeta je bila tudi pobuda, da se navežejo tesnejši stiki z mladinsko organizacijo v Domu učencev, kjer bi se prav tako lahko odvijale številne dejavnosti, vključevanje mladih iz Doma učencev v razreševanje naših skupnih problemov pa bi gotovo prineslo obojestransko korist.

Ob koncu okrogle mize je prevladalo mnenje, da mladi skupno z borci uredijo Dom borcev in mladine in v prostorih, ki jih bodo tamkaj pridobili, organizirajo tiste aktivnosti, ki bodo imele predvsem vzgojni in izobraževalni značaj, torej različne kulturne prireditve, predavanja, sestanke in nekatere interesne dejavnosti. Ker pa s tem problem koriščenja prostega časa ne bo odpravljen, je potrebno istočasno pristopiti k iskanju možnosti za ustrezen prostor, kjer bi lahko potekale tudi druge aktivnosti.

Na občinski konferenci ZSMS bodo sedaj izoblikovali ustrezne predloge in rešitve in to posredovali v obravnavo delegatom na eni prihodnjih sej zborov skupščine občine Velenje.

B. Zakošek

Krajevna skupnost Topolšica

Uresničiti referendumski program

V krajevni skupnosti Topolšica so dokaj uspešno končali naloge, ki so si jih zastavili za leto 1981. Tako so ocenili tudi na programski konferenci krajevne konference SZDL.

Ena od najpomembnejših nalog v KS je bila izvedba referenduma na katerem so potrjevali program za naslednje srednjeročno obdobje.

Krajani so pri izdelavi tega programa zelo zavzeto sodelovali, ter opozorili na največje probleme s katerimi se v KS v vsakdanjem življenju srečujejo. Najpomembnejša naloga v naslednjem srednjeročnem obdobju bo gotovo nadaljnja ureditev krajevnih cest, saj le-te marsikateremu domačinu otežkočajo vsakdanje delo in življenje. V programu so krajani zapisali da je potrebno obnoviti gasilni dom, izgraditi televizijski pretvornik in športno igrišče ter urediti še nekatere manjše krajevne probleme.

Sicer pa so v krajevni skupnosti Topolšica lani uspešno organizirali obrambno usposabljanje. Veliko število krajanov se je udeležilo predavanj, ki so bila organizirana na temo SLO in DS. Krajani so se izkazali tudi pri akciji NNNP. Prav tako so uspešno izvedli akcijo TO.

Pomembno delo, so opravili tudi pri evidentiranju kandidatov za bližnje volitve. V krajevni skupnosti so za delegacije samoupravnih interesnih skupnosti in zbor krajevne skupnosti evidentirali 250 možnih kandidatov.

Kot je povedal predsednik krajevne konference SZDL **Edvard Fenko,** so družbenopolitične organizacije v kraju veliko pozornosti lani namenile oživljanju dejavnosti v društvih in organizacijah. Po daljšem času jim je tako ponovno uspelo oživiti delo kulturnega društva, ki se je v zadovoljstvo občanov že uspešno predstavilo. Spet je zaživela tudi taborniška orgaizacija. Na področju informiranja, ki ga v krajevni skupnosti Topolšica skrbno razvijajo, so med drugim lani izdali tudi dve glasili, ki so jih krajani nestrpno pričakovali.

Največ pozornosti so namenili adaptaciji gasilnega doma in prostorov krajevne skupnosti. V obnovitev so vložili okoli 1,4 milijona dinarjev ter tako z minimalnimi sredstvi uredili zelo uporabne prostore. Med pridobitve lanskega leta sodi še izgradnja krajevnega telefonskega omrežja za 55 naročnikov. **Edvard Fenko pravi** : »Načrtov in želja za leto 1982 je veliko. Zavedamo pa se, da zaradi težke gospodarske situacije prav gotovo ne bo dovolj denarja za urejanje vseh potreb v krajevni skupnosti, seveda pa bomo storili vse, da uresničimo začrtane naloge, ki smo jih sprejeli v referendumskem programu.«

Na področju družbenopolitičnega delovanja so si v krajevni skupnosti Topolšica zastavili nalogo, da organizirajo sekcijo za reševanje kmečkih vprašanj in sekcijo uporabnikov družbenih stanovanj. V krajevni skupnosti imajo več kot 80 kmetov za katere ugotavljajo, da med sabo niso najbolj povezani.

Združeni v sekciji pa bodo prav gotovo laže in uspešneje sodelovali pri delu krajevne samouprave, kakor tudi širše.

Ker tudi v Topolšici hišni sveti niso zaživeli, bodo uporabniki družbenih stanovanj oblikovali sekcijo in tako najbrž bolje kot doslej razreševali svoja vprašanja.

Tudi v tem letu bodo v krajevni skupnosti namenili vso skrb nadaljnjemu razvoju društev. Pomagati bodo skušali jamarskemu klubu Podlasica, katerega aktivnost je zaradi pomanjakanja sredstev močno okrnjena. Prav tako pa bodo skušali judo klub iz te krajevne skupnosti tesneje povezati z judo klubom iz Titovega Velenja. Seveda pa bodo poskrbeli za primeren razvoj vseh ostalih društev, ki že vrsto let uspešno delujejo v tej krajevni skupnosti.

Na koncu,« je dejal Edvard Fenko, »želim vsem krajanom in občanom veliko zdravja v novem letu ter uspešno uresničevanje zastavljenih načrtov.«

*In kaj bo z zdravilišcem, se sprašujejo krajani.

Krajani so bili veseli obiska dedka Mraza Lojze Ojsteršek

Krajevna skupnost Staro Velenje

Srečanje starejših krajanov

V tej krajevni skupnosti so letos že četrtič pripravili novoletno srečanje za starejše krajane. V prostorih gasilskega doma se je zbralo zelo veliko starejših krajanov, prvih graditeljev novega, Titovega Velenja. Bogat kulturni spored so udeležencem pripravili učenci osnovne šole Anton Aškerc, v večernih urah pa jih je obiskal tudi dedek Mraz. V imenu krajevne skupnosti je zbrane pozdravila Jožica Pavlovič.

Poudarila je, da je bila njihova generacija primorana premagati številne hude preizkušnje in preživeti strahote obeh svetovnih vojn. Zato so danes vsi še bolj veseli, ko jih srečujejo zdrave, ko se zapletejo z njimi v prijeten klepet. Vedno jih je družilo tovarištvo in delovna vnema, s katero še danes pomagajo razreševati težave vsakodnevnega življenja njihove krajevne skupnosti. Poudarila je, da so prav ti gradili naš današnji dan, da mladina trdno stopa po njihovih stopinjah in jim ob koncu zaželela veliko sreče in zdravja v letu 1982.

TGO Gorenje

Sprejem za upokojence

Upokojenci med srečanjem. Hinko Jerčič

Tovarniška konferenca osnovnih organizacij sindikata TGO Gorenje je tudi ob letošnjem prelomu leta povabila v tovarno svoje nekdanje sodelavce.

Okrog osemdeset upokojencev Gorenja, kar je dobra polovica vseh, se je pred iztekom dela v proizvodnih todzih velenjskega Gorenja zbrala na že kar tradicionalnem novoletnem srečanju. Gostom je na srečanju spregovoril član poslovodnega odbora za razvojno tehnične zadeve Peter Krepel. Nekdanjim delavcem Gorenja je predvsem pojasnil prizadevanja Gorenja v letu 1981, ki so bila v največji meri posvečena izvozu izdelkov na konvertibilna tržišča. Spregovoril je tudi o razvojnih možnostih Gorenja, in seveda razvojne možnosti ob nadaljnjih prizadevanjih za še večji izvozu leta 1982.

Nekdanji sodelavci so si nato ogledali proizvodnjo hladilnikov in štedilnikov.

Jezikovno razsodišče (53)

Slovenščina za potne liste

A. P. iz Ljubljane nam je poslal fotokopijo navodila, ki ga je dobil skupaj s potnim listom konec letošnjega februarja. Besedilo se mu zdi po nepotrebnem okorno in nekam nenaravno, pa nas vprašuje, kaj je tu narobe.

Njegov občutek je bil pravilen. Navodilo ima sedem odstavkov, v njih pa se besedna zveza ,,potni list'' kar naprej ponavlja, ponekod celo po večkrat. Kakor da tisti, ki je to pisal, še nikoli ni slišal, da se moramo tudi v jeziku ogibati nepotrebnega ponavljanja, tako da recimo samostalnike zamenjujemo z zaimki ali z drugimi imeni.

Drugi, tretji in četrti odstavek navodila se glase takole: ,,Potni list doma in v tujini skrbno hranite. Nosite ga s seboj samo, kadar ga potrebujete. — Potnega lista ne nosite v zunanjih žepih oblačil in ne v odprtih torbicah! Ne puščajte ga v avtomobilu! — Potni list na potovanju in v domovini ne dajte v hrambo drugi osebi.''

Vse to bi se dalo lepo združiti. Prva dva stavka ostaneta, naprej pa bi se reklo: ,,Ne nosite ga v zunanjih žepih oblačil in ne v odprtih torbicah. Ne puščajte ga v avtomobilu. Na potovanju in v domovini ga ne dajajte v hrambo drugim ljudem.

Sedanji peti odstavek bi lahko ostal, prav slab pa je spet šesti: ,,S skrbnim čuvanjem potnega lista boste preprečili krajo ali izgubo potnega lista, s tem pa tudi nepotrebna pota in stroške pri nabavi duplikata potnega lista.'' Kar trikrat po vrsti ,,potni list!'' Saj se da povedati lepo in razumljivo: ,,Na potni list dobro pazite, da vam ga kdo ne ukrade ali da ga ne zgubite; s tem si prihranite tudi nepotrebna pota in stroške za novega.

Uradu za potne liste taka tiskovina pač ni v čast, zato upamo, da jo bo nadomestil z boljšo.

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL, Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7.

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Dedek mraz v Cirkovcah

Tovarna gospodinjske opreme Gorenje, je pokrovitelj pionirskega odreda ,,Toledo'' na tretji velenjski osnovni šoli. S tem pa je tudi pokrovitelj podružnične osnovne šole v Cirkovcah. Prav s to šolo, v katero letos hodi le sedem otrok, štirje v prvi in trije v tretji razred, je Gorenje navezalo tesne stike že pred osemnajstimi leti in prav tolikokrat je učence v tem lepem kraju obiskal dedek Mraz z darili kolektiva Gorenja.

Tako prisrčno, kot je vsako leto ob težko pričakovanem prihodu dedka Mraza, je bilo tudi letos.

Prav za te otroke, pa tudi še za učence četrtega razreda, ki pa že hodijo v šolo v dolino, v Škale, je tudi letos bil med dobrotami vrednostni bon.

V zahvalo dedku Mrazu so učenci pripravili res pester spored pesmi in recitacij. Učiteljica Helena Cafuta je ob tem dejala, da je bilo potrebno kar veliko prizadevanja, preden se je vsak izmed učencev naučil svojo pesem in recitacijo. To pa je tudi pomembno, kajti otroci z oddaljenih kmetij so že sicer prikrajšani za marsikaj, novoletni nastop pa jim zato pomeni še mnogo več.

Prireditev v šoli je pomemben dogodek za Cirkovce in zato ga tudi starejši dostojno proslavijo, kot se ob novem letu spodobi!

Hinko Jerčič

Dedek Mraz med cirkovškimi otroci

Mi pa nismo se uklonili (5) Piše: Franc Pistotnik

Pot in vrnitev iz Mauthausna

Največ trupel je bilo vsako jutro ob električni žici, ki je bila napeljana ob bloku 15. To je bil židovski blok, zato so bila tu trupla v glavnem iz bloka 15.

Zaradi terorja, ki so ga pripadniki SS in taboriščna uprava izvajali v tem bloku, je vladal sadizem brez primere. Ne vem, je kakšen taboriščnik, to preživel. Posamezniki so zato obupali in se sami metali na električno žico ter si tako prihranili nadaljno mučenje.

Glavni vzrok epidemije tifusa je bila okužena voda. Kljub temu, da so nas starejši taboriščniki opozarjali, da ne smemo piti vode, se marsikdo ni mogel premagati . . . Pitje vode nam je odsvetovala celo uprava taborišča.

Nekateri so si tifus zdravili tako, da so uživali zdrobljene koščke oglja pomešanega z vodo. Toda to ni dosti pomagalo. Malokateremu se je posrečilo, da je zaradi tifusa ali drugega obolenja prišel v taboriščni revir, kot smo imenovali taboriščno bolnico.

Marsikdo si je s tem samo skrajšal pot v krematorij, le redki pa so se za silo pozdravili. Najbolj zdržljivi in odporni so bili interniranci bivši udeleženci španske državljanske vojne. Privilegirancev med temi ljudmi ni bilo. Med njima je bila sloga in tovarištvo posnemanja vredno.

Spomnim se dveh Slovencev, ki sta bila udeleženca španske vojne. Nosila sta trikotnik s špansko oznako. Od teh dveh Špancev — Slovencev mi je ostal najbolj v spominu Ciril. V taborišču je bil zaposlen kot električar. On in njegov tovariš sta bila, čeprav pod špansko oznako, prva Jugoslovana v taborišču Mauthausen. Ciril je bil iz Vevč pri Ljubljani. Kot izkušen in po stažu star taboriščnik, nas je kot novince opozarjal, kako se je treba varovati provokatorjev, ki so bili vsepovsod v taboriščih. To je bilo za večino nas, ki smo bili brez revolucionarnih izkušenj, zelo dobrodošel nasvet.

Zemeljska dela na že omenjenem gradbišču nad Donavo so se bližala h koncu. Pred pričetkom zidarskih del je bilo potrebno zgraditi utrjeno cesto za dovoz materijala. Tudi ta dela smo opravljali ročno, brez vsake mehanizacije. Po predhodnih delih smo pričeli z utrjevanjem cestišča. V ta namen so privlekli ogromen valjar. Ta valjar je vleklo 30 do 40 mož. Ko smo uspeli to gmoto iz železa in betona na ravni cesti premakniti, je še kar šlo. Toda večji del ceste je bil klanec, na klancu pa je bilo zelo težko premakniti valjar. Vendar valjar se je moral vrteti. Zato so poskrbeli kapoji. Ko po nekaj poskusih ni šlo tako, kot bi moralo, smo že vedeli kaj bo. Na vsako stran valjarjev so se postavili trije ali štirje kapoji s toporišči v rokah. Ob vpitju in udarjanju po naših hrbtih smo s skrajnimi močmi valjar le premaknili. Pretepanje se je ponavljalo ob vsaki zaustavitvi valjarja.

Mnogo lažje je bilo vleči manjši valjar. Ta se je uporabljal za utrjevanje pločnika. Tu sva bila vprežena samo dva moža. Kmalu sva s tovarišem Adijem Jevšnikom ugotovila, da imaš pri vlečenju tega valjarja še najbolj mir.

Če je bil v bližini kapo sva morala stopiti malo hitreje, če ga ni bilo pa lepo počasi, samo, da se je valjar počasi premikal. Pri tem delu sva lahko nemotoma politizirala in se pogovarjala. Teme za pogovor pa v taborišču tako nikoli ni zmanjkalo.

Če si se hotel kolikor toliko telesno ohraniti, si moral delati tudi z očmi. Vedno si moral oprezati, kje je kapo, ali gleda proti tebi, ali drugam. Vsak njegov pogled mimo tebe je bilo treba izkoristiti za kratek oddih. Pri tem so bili Španci pravi mojstri. V posnemanju tega sva bila z Adijem kar dobra učenca. Toda kljub najini budnosti ni šlo vedno vse gladko. Važno je bilo, da naju pri tem ni zalotil Sultan, kljub temu, da nisva bila neposredno pod njegovo komando.

Že čez mesec dni po prihodu v taborišče se je pokazalo, da so fantje, ki na delu niso upali sabotirati in se v takšnem položaju niso znašli, pričeli vidno pešati. Zaradi neizkušenosti mi še na misel ni prišlo, da mora biti človek, ki je samo številka, še provokator in ovaduh. Nisem si zapomnil opozorila španskega borca tovariša Cirila. To sva občutila na svoji koži z mariborskim dijakom srednje šole Bojanom Pupisom.

Nosila sva na nosilih pesek od mesta, do kamor ga je pripeljal tovornjak, do bližnje 100 metrov oddaljene stavbe. Nosila nama je nalagal mož, po rodu Poljak. Govoril je samo nemško, zato sva njegovo narodno pripadnost spoznala po prišitem trikotniku. Medtem ko je on nalagal, sva midva samo gledala, kje je kapo. Ker je bil mož z nalaganjem prej gotov kot sva midva zagledala kapoja, sva svoje opazovanje nadaljevala. Začel naju je priganjati po nemško, češ naj nosila s peskom odneseva. Nama pa se ni nikamor mudilo, kajti vsaka minuta oddiha je bila dragocena. S svojim obotavljanjem sva mu dala vedeti, da bi se tudi on lahko malo oddahnil. Ker njegovega priganjanja le ni bilo konec, me je ujezilo, zato sem ga v svojem malo prostaškem žargonu nekam poslal.

(Dalje prihodnjič)

Za stanovanje je potrebno varčevati

Ja . . . z ženo sva se odločila. Enostavno začela sva in vztrajala do konca. Kar se dela tiče — precej sva sama delala, nekaj so nama pomagali tudi znanci pa prijatelji. Pri denarju je bilo malo težje. Namensko sva varčevala že precej časa pred gradnjo. Poleg kreditov od delovne organizacije sva dobila še dolgoročne kredite od banke.

Pri reševanju stanovanjskega problema vam banka pomaga s posojilom, ki si ga lahko pridobite:

če namensko varčujete z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom,

z vezavo dinarskih sredstev ali dinarske protivrednosti prodanih konvertibilnih deviz,

s predhodnim varčevanjem in vezavo privarčevanih sredstev.

Višina posojila je odvisna od oblike varčevanja in varčevalne dobe.

Vse podrobnejše informacije vam bodo dali v naši enoti temeljne banke združene v Ljubljansko banko-združeno banko.

ljubljanska banka

Prgišče misli

Glede smrti živa duša ne ve, ali ni nemara največja sreča, ki more doleteti človeka; in vendar se je svet boji, kot da bi natanko vedel, da je vseh nesreč največje zlo.
L. GAGERIN

Ljubezen zajema vse, tudi smrt.
I. BERGMAN

Spomin na radost ne prenese sreče znova
A. GIDE

Up in strah prebivata skupaj v srcih človeških. TEOGNIS

Živeti več kot štirideset let je nespodobno, nizkotno, nemoralno.
F. M. DOSTOJEVSKI

MARJAN BREGAR ILIR SE VRAČA

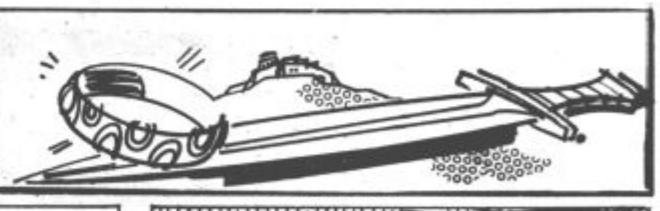

29. Udurik je gorel od nestrpnosti. Trgovčevo zapestje je stiskal do bolečin.

Piperon se je izvil, sklonil naprej, prav do premičevega ušesa. Govoril je hlastno: »V nekaj dneh bo skozi te kraje potovala velika armada. Najmočnejša na svetu, gospod! Rimska!«

Piperon je dvignil obrvi. Počakal je na učinek svojih besed.

Nato je nadaljeval:

»Poznam vojskovodjo te armade. Gaj Vasilij. Velik, plemenit gospod. Naklonjen je tej deželi in prepričan sem, da bo imel vse razumevanje za težave mladega keltskega plemiča. Toliko bolj, ker želi videti na prestolu ljudi, ki so Rimu vdani. Mislim, da ne bo niti za hip okleval, če bo treba semkaj na Gradišče poslati četico legionarjev, da brez hrupa — recimo ponoči — urede zadeve z nasledstvom. Da pospravijo z vsemi.

»Tako, seveda, da ne bo padla senca suma na vas, gospod!« je zvišal glas Piperon.

Udurik je z odprtimi usti lovil trgovčeve besede in Piperon je vešče »zadrgnil vrečo!«

»Mislim, da nimava kaj cincati!« je dejal na kratko. »Ko bo Gaj tu, stopim k njemu in mu razložim zadevo. Bodite torej pripravljeni! Gaj bo poslal v Gradišče zanesljivega človeka, da se podrobneje pomenita. . . «

Udurik je stal brez glasu sredi dvorišča. Preveč nenadejano je prišlo in pregloboko je seglo vanj, kar je razgrnil predenj lokavi trgovec!

Piperon pa je pospravljal svojo robo, kot da se ni nič zgodilo.

»Na svidenje, visoki gospod!« se je poslednjič priklonil.

»O, ogrlico pa kar obdržite! Ne, nič ne stane, za vas. . . «

Rudarski šolski center Velenje

Od kurnikov do Farmina

Decembra lani je 20 organizacij združenega dela iz različnih krajev Jugoslavije podpisalo samoupravni sporazum o ustanovitvi poslovne skupnosti Farmin. S podpisom akta je zaživela poslovna skupnost, ki domačemu in tujim tržiščem ponuja celovit program za proizvodnjo hrane, obenem pa so zaokrožena tudi nekajletna prizadevanja Rudarskega šolskega centra, da se z lastno tehnologijo pri proizvodnji hrane uveljavi na domačem trgu.

V »farmski« program so se na Rudarskem šolskem centru vključili v letu 1970, ko so pričeli izdelovati orodja za tehnološko opremo v perutninarstvu. Že nekaj let prej pa so pričeli izdelovati kletke za vzrejo piščencev in določeno opremo za vzrejo svinj. Zaradi razvoja drugih programov, ki so jih takrat načrtovali na Rudarskem šolskem centru in zaradi premajhnih potreb, ki so se kazale na domačem trgu, tovrstne proizvodnje niso razvijali v večji meri. Toda že v nekaj letih se je položaj povsem spremenil. Naenkrat je na tem področju nastalo veliko povpraševanje in na Rudarskem šolskem centru so se odločili, da program oživijo.

Začeli so izdelovati opremo za perutninarske farme za vzrejo brojlerjev po sodobni tehnologiji, ki so z avtomatizacijo zadovoljile potrebe naših kupcev. Kmalu pa se je pokazalo, da lahko uspešno nastopajo na trgu le s celovito ponudbo, ki poleg vzgoje brojlerjev zajema tudi vzgojo njihovih staršev in starih staršev ter kokoši nesnic. Ker te tehnologije takrat še niso v celoti obvladali, so se povezali z beljgijsko tvrdko ter sklenili kooperacijsko pogodbo za izdelavo valilnikov. Ker so nastale težave pri uvozu, so morali proizvodnjo valilnikov predčasno osvojiti. To jim je tudi uspelo in sedaj proizvodnja teh valilnikov že teče v tozdu Serijska proizvodnja. S tem so naredili velik korak na področju razvoja, skupnosti pa prihranili pomembne devize, ki so jih kupci doslej odštevali za uvožene valilnike.

Pomemben uspeh, ki so dosegli v lanskem letu je prav gotovo osvojitev tehnologije za proizvodnjo konzumnih jajc. Prvo takšno farmo so zgradili v Šentjurju pri Celju. Farma je zgrajena po najsodobnejši ameriški tehnologiji. Za te farme smo doslej vso opremo uvažali, sedaj pa jo proizvajajo v RŠC, Alposu Šentjur in Žični Celje.

Z razširitvijo programov in izgradnjo objektov na ključ je seveda tudi odgovornost močno porasla, saj Rudarski šolski center oziroma njegova delovna organizacija Inženiring kot nosilec te proizvodnje odgovarja za tehnološko celoto in funkcionalnost objektov. Prav skrb za kvalitetno delovanje zgrajenih objektov in želja, da ne bi zaostajali za znanstvenimi dosežki drugih proizvajalcev, jih je vodila k sodelovanju z znanstvenimi institucijami po Jugoslaviji, kot so zagrebška veterinarska fakulteta, agronomska fakulteta Novi Sad, veterinarska fakulteta Beograd, veterinarska fakulteta Sarajevo in seveda biotehniška in veterinarska fakulteta v Ljubljani.

SODELOVANJE IZOBLIKOVALO POSLOVNO SKUPNOST

Že pred tremi leti se je pokazalo, da proizvodni tozdi Rudarskega šolskega centra ne bodo zmogli sami v celoti uresničiti zastavljenih načrtov, zato je prišlo do povezovanja z drugimi organizacijami združenega dela, ki so želele sodelovati pri razvoju programa. Tako je nastalo širše sodelovanje z različnimi delovnimi organizacijami, med katerimi naj omenimo Vegrad Velenje, Ingrad Celje, Konstruktor Maribor, Alpos Šentjur, Emo Celje, Gradbeno obrtna zadruga Velenje Žična Celje in drugi. Na osnovi tega sodelovanja je, povsem neprisiljeno, nastala poslovna skupnost.

16. decembra lani je bila ustanovna seja skupščine skupnosti in takrat je samoupravni sporazum podpisalo 15 organizacij združenega dela iz različnih krajev Jugoslavije. 5 organizacij združenega dela pa je sporazum podpisalo kasneje. Predvideno pa je, da bo sporazum podpisalo še okrog 10 organizacij združenega dela.

Anton Pečovnik, v. d. predsednika kolektivnega poslovodnega organa Farmin pravi: »Na področju perutninarskega programa, to je vzreje brojlerjev, staršev, starih staršev, kokoši nesnic, puranov, gosi in fazanov smo dosegli precejšnje uspehe in zavidljivo znanje. Naše farme so v Jugoslaviji zelo upoštevane. Seveda pa se s tem ne smemo zadovoljiti, zato tudi načrtujemo nove razvojne korake. Tako v letošnjem letu načrtujemo nadaljnji razvoj tehnologije vzreje divjadi. Poleg fazanov bomo pričeli s farmsko vzgojo kuncev, pomemben pa je tudi program prašičereje. Postavili smo že farmo za prašiče v Senkovcu v Podravini, vendar pa želimo še izpopolniti obstoječo tehnologijo, tako da bomo izboljšali sistem krmljenja ob enaki porabi energije. Ena od izredno pomembnih nalog, ki smo si jih zastavili za letošnje leto, je tudi osvojitev tehnologije klavnic«.

VELIKI IZVOZNI NAČRTI

Delovna organizacija Inženiring bo v letošnjem letu predvidoma ustvarila 2 milijardi 740 milijonov prihodka. Seveda bo to uresničljivo le ob zavzetosti vseh podpisnikov samoupravnega sporazuma ter ob razrešitvi zastavljenih razvojnih nalog. Ker pa so trenutno potrebe po tovrstnih objektih v Jugoslaviji precejšnje, bo morda plan ob koncu leta tudi presežen, posebno še, ker je delovna organizacija Inženiring že navezala stike s številnimi deželami v razvoju za prodajo celotnih projektov. Podpisani sta že tudi dve pogodbi, ena skupno s Hmezadom za Nigerijo in druga z Iranom, ki pa je zaradi vojne z Irakom trenutno neuresničljiva.

»Prav pri izvozu se moramo zavedati,« pravi Anton Pečovnik, »da bomo uspešni le, če bomo lahko zagotovili zadostno proizvodnjo in če bomo lahko ponudili celotne projekte.«

Prav na osnovi izvoznih načrtov naj bi ob koncu srednjeročnega obdobja delovna organizacija Inženiring dosegla 12 milijard in pol celotnega prihodka. Člani poslovne skupnosti Farmin se namreč zavedajo, da bo ob takšnem razvoju na domačem trgu vedno manj povpraševanja in zato želijo najkasneje v treh letih polovico svojih zmogljivosti prenesti na tuja tržišča. Prav tu pa bo celoten nastop še kako pomemben, saj bodo združeni tudi kreditni potenciali, ki so tako pomembni za realizacijo večjih projektov.

Sicer pa naj bi bil načrtovani prihodek dosežen le z omenjenimi programi proizvodnje prehrane. Dejavnost naj bi se namreč še razširila na področje govedoreje in ovčereje, za katero je predvsem zanimanje v Makedoniji in Dalmaciji, in kjer je Inženiring že ponudil projekt kombiniranih hlevov za vzgojo brojlerjev in ovac.

Kako konkurenčen je z lastno tehnologijo na domačem trgu Rudarski šolski center dokazuje podatek, da je bilo konec leta 1980 po tej tehnologiji proizvedeno 28 odstotkov perutninskega mesa, konec lanskega leta pa že več kot 50 odstotkov. V tem času je bilo s to tehnologijo opremljeno 450 objektov ter zgrajenih 90 novih farm.

»Tak način pridobivanja hrane, kot ga poznamo danes«, pravi Anton Pečovnik, »je cenejši, predvsem pa hitrejši. Ob nekdanji vzreji bi se srečali s pomanjkanjem mesa. S sedanjo tehnologijo npr. proizvodnje brojlerskega mesa (pri porabi hrane 2,10 kg za kilogram mesa) pa se brojler v 53 dneh odebeli od 1 kg na 2,20 kg. Če računamo, da ima standardna farma v Jugoslaviji 12 objektov in da je v vsakem objektu običajno 15 tisoč brojlerjev, potem takšna farma letno v petih ciklusih proizvede okoli 2 milijona kilogramov mesa. Zaradi izvoza pa ga kljub velikim proizvodnim zmogljivostim doma pogosto zmanjka. Veliko zanimanje v svetu je tudi za konzumna jajca. Trenutno so največji proizvajalci v Makedoniji, Agrokoka iz Zagreba in Šentjur pri Celju. Zagotovljena proizvodnja pa vendarle komaj zadošča za potrebe domačega trga. Tovrstno proizvodnjo bi bilo potrebno naglo povečati. Sedaj proizvedemo v Jugoslaviji 160 jajc na prebivalca letno. Realna poraba bi bila nekako 260 jajc. To pomeni, da zaenkrat manjka 100 jajc na prebivalca. Viški pa bi potem lahko bili namenjeni za izvoz.

Podobno je tudi pri proizvodnji perutninarskega mesa. V razvitih deželah dosegajo proizvodnjo okrog 20 kilogramov na prebivalca, v Sloveniji proizvedemo sicer 36 kilogramov tega mesa na prebivalca, vendar pa je celotna jugoslovanske proizvodnja komaj 10 kilogramov na prebivalca. Cilj je, da bi v Jugoslaviji do konca srednjeročnega obdobja dosegli proizvodnjo 18 kilogramov na prebivalca. Podobno je tudi s puranjim mesom, kjer smo do pred kratkim dosegli proizvodnjo le 25 dekagramov tega mesa na prebivalca, z izgradnjo novih farm pa ga bomo kmalu 2 kilograma.

Prizadevanja delovne organizacije Inženiring pa so usmerjena tudi k zagotovitvi cenejših virov energije za delovanje farm. Ivč Kotnik, v. d. direktor delovne organizacije Inženiring pravi, da so poskusno že postaivli napravi za proizvodnjo bioplina (predelava gnoja v plin), katerih uporaba bi močno pocenila proizvodnjo mesa. Trenutno stoji takšna naprava ob hlevu na Turnu, drugo pa raziskujejo na biotehnični fakulteti v Ljubljani. Še letos naj bi takšno napravo postavili na eni od farm v Jugoslaviji. Že sedaj imajo zanjo skoraj štirideset kupcev.

S sedanjo tehnologijo lahko izkoristijo okoli 50 odstotkov biomase, računajo pa, da bi ta izkoristek lahko še povečali za približno 20 odstotkov. Naprava bi se amortizirala v petih letih, potem pa bi bila proizvodnja energije pravzaprav zastonj.

Načrtov je torej veliko, vendar so, če se bodo uresničila izvozna prizadevanja, povsem realno zastavljeni. V teh načrtih pa bodo imele velik delež tudi različne delovne organizacije iz občine Velenje, ki so se povezale v poslovno skupnost Farmin.

B. Zakošek

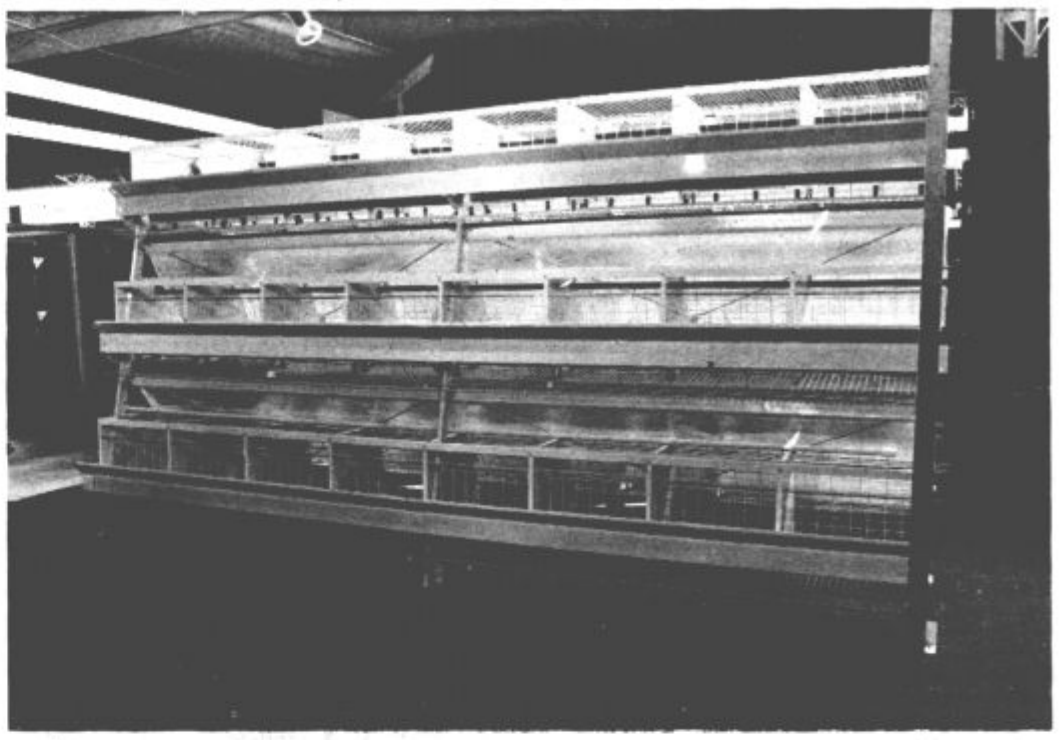

Tehnologija, ki so jo razvili v RŠC, omogoča večje pridobivanje hrane

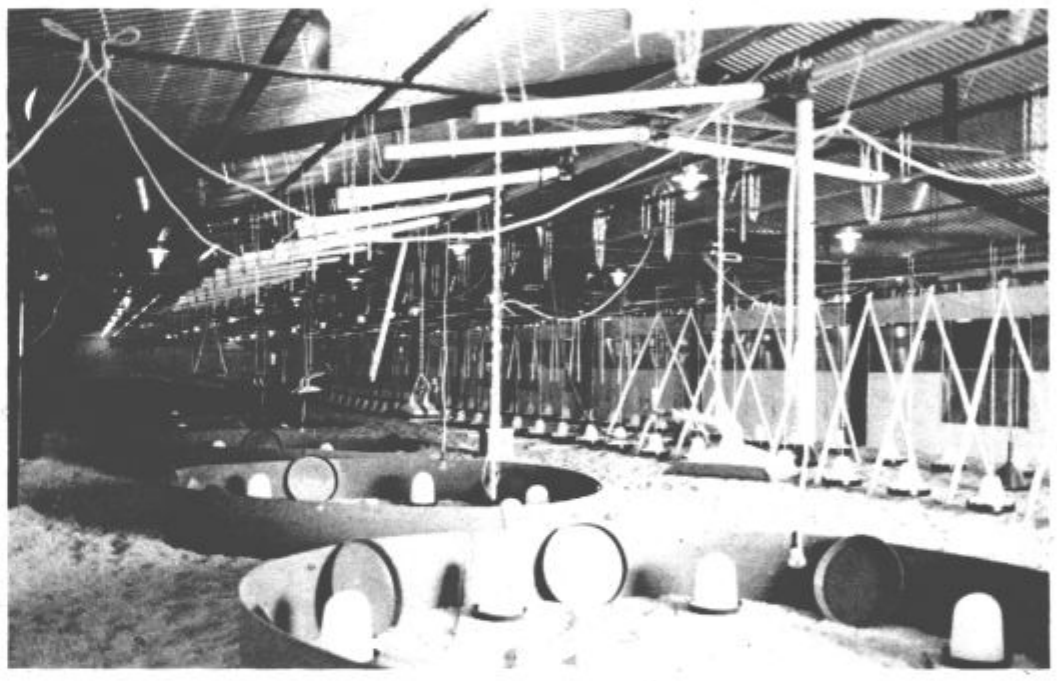

V takem objektu je okoli 15.000 brojlerjev

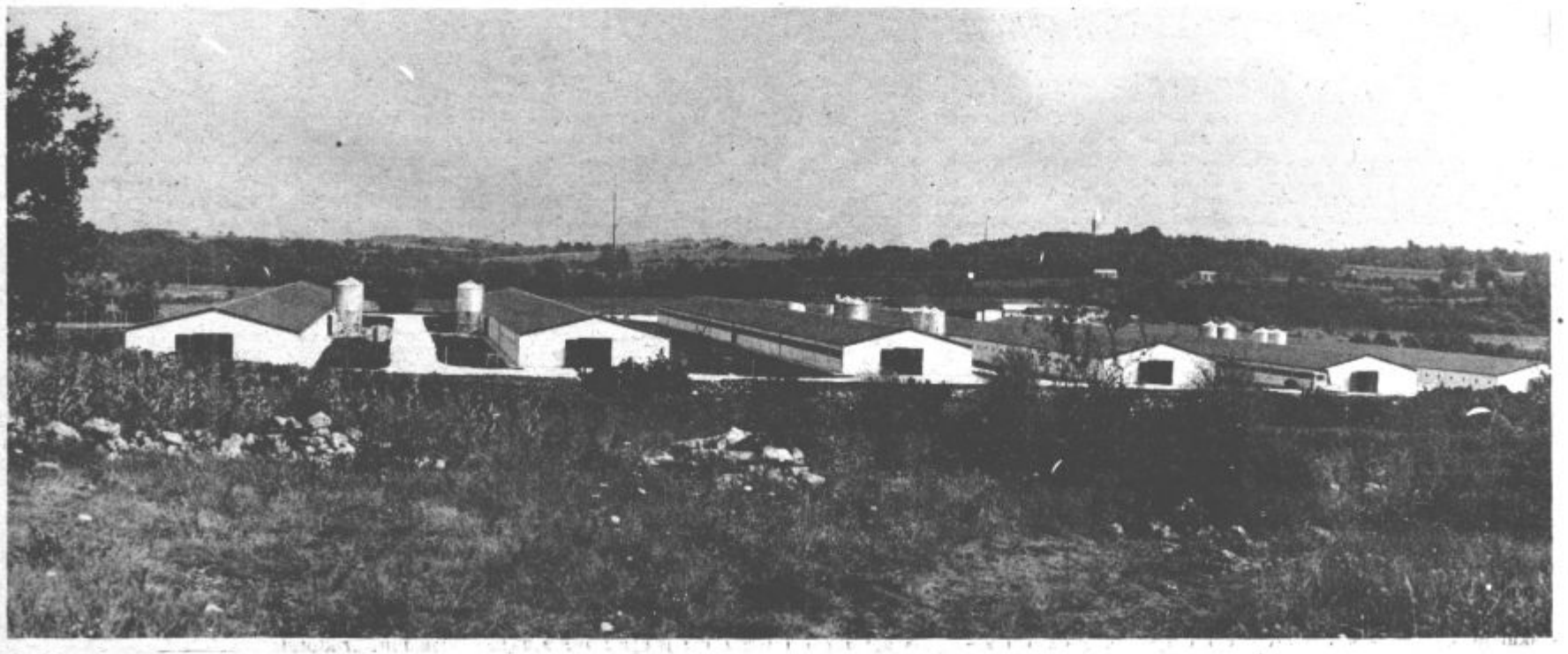

Sodobna farma ob morju

Delavsko prosvetno društvo „Svoboda" Pesje

Premalo zanimanja pri starejših občanih

V krajevni skupnosti Pesje že več let aktivno deluje delavsko prosvetno društvo Svoboda. Kljub uspehom, ki jih je društvo doseglo v teh letih pa vodstvo ni povsem zadovoljno s sedanjim delom in aktivnostjo, saj ugotavljajo, da bi morali svojo dejavnost še povečati in razširiti. Predvsem želijo v svoje vrste vključiti več krajanov, zlasti starejših, saj je njihovo zanimanje za to vrsto dejavnosti vse prej kot zadovoljivo.

Tudi povezovanje z enakimi, oziroma z drugimi društvi bodo še razširili; čeprav, kot nam je povedal v pogovoru predsednik DPD Svoboda MARJAN KOLENC, je to že doslej zelo dobro. Sicer pa je predsednik o dejavnosti in načrtih menil naslednje: „Pred leti je bilo naše društvo, v katerega je bilo vključenih veliko mladih, ki so bili voljni delati in širiti kulturno poslanstvo v naši krajevni skupnosti, zelo delavno. V zadnjih letih pa je precej teh mladih odšlo iz kraja, k vojakom, oziroma drugam v šole, tako, da je trenutno ostalo le 15 mladih, ki se sedaj aktivno ukvarjajo s to dejavnostjo. Ker jih je premalo, da bi svoje delo razširili na druge aktivnosti, so se omejili le na recitacije. Skupina sodeluje na vseh pomembnejših prireditvah, ki jih organiziramo v našem kraju, poleg tega pa so si organizirali petkove kulturne večere, na katerih se pogovorijo o najnovejših literarnih dosežkih doma in po svetu. Vodja omenjene skupine je Zlata Zevnik, profesorica na Ravnah na Koroškem. Vsak petek pa se z namenom, da se stik z mladimi ne pretrga, vrača v domači kraj.

Kljub vsemu pa z začetim delom ne bomo prenehali, meni Marjan Kolenc

Vse bolj ugotavljamo, da bo naše delo uspešnejše, če se bomo povezovali tudi z drugimi tovrstnimi dejavniki. Tako smo se povezali s šoštanjskim društvom z željo, da v bodoče z njimi tesneje sodelujemo in se tako vključimo v skupno pripravo kulturnh programov. Kar nas najbolj tare pri našem delu je to, da je za tovrstno dejavnost premalo zanimanja pri krajanih samih, predvsem pri starejših. Zato smo se tega vprašanja; kako vključiti v naše vrste čim več občanov, lotili z vso resnostjo. Na zadnji občni zbor DPD Svoboda smo povabili vse krajane in jih povabili k sodelovanju, vendar je bil odziv zelo slab. Kljub vsemu pa z začetim delom ne bomo prenehali, saj menimo, da je to dejavnost potrebno ohraniti, poživiti in jo negovati. To pa je mogoče tudi zato, ker nimamo prostorskih in ne denarnih težav. Klubski prostori so za sedaj zasedeni le ob petkih. Imamo tudi zelo lepo in bogato založeno knjižnico, katero upravlja društvo prijateljev mladine.

Sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami in ostalimi dejavniki v kraju in izven njega je vzorno. Pri vseh imamo veliko razumevanje, deležni pa smo tudi finančne in moralne pomoči. V prihodnje si želimo še tesneje povezati s kulturno skupnostjo Velenja kakor tudi z ostalimi društvi ter organizacijami v občini. Prepričani smo namreč, da bomo le tako povezani in enotni lahko v prihodnje dosegali željene in kakovostne uspehe."

Bogdan Mugerle

Prejeli smo

Omrtvičeni Šoštanj

Star slovenski pregovor „da v španoviji še pes . . . ." bi lahko vzel za vodilo razmišljanja o lepem družabnem običaju, ko so se tudi Šoštanjčani vsako leto poslavljali od starega leta in se veselili novega.

Letos pa se je zgodilo prvič, da mesto Šoštanj ni zmoglo niti enega organizatorja, ki bi pripravil tradicionalno silvestrovanje. Dokler je bilo v Šoštanju še samostojno gostinsko podjetje Kajuhov dom, je bilo še vse v redu, ko pa se je leta s svojimi gostišči združil z gostinstvom Velenje, je v vseh teh družbenih lokalih pa tudi v Kajuhovem domu prenehalo vsakoletno silvestrovanje. Tako je Šoštanj verjetno edino mesto in večji industrijski kraj, ki ni imel te vsakoletne prireditve. Sicer pa ne smem biti preveč kritičen, saj je malo izven mesta privatna gostilna Eve Eržen, ki je znala izkoristiti noč, v kateri se da verjetno tudi kaj zaslužiti. Prepričan sem, da bi tudi zakonca Eržen vsaj glede zaslužka mirne duše lahko to noč zaprla lokal in se odpravila silvestrovat kam drugam — vendar tega zaradi svojih gostov nista storila.

Ni moj namen obtoževati velenjskih gostincev, ker vem, da bodo našli dovolj izgovorov, češ, da se to v Šoštanju več ne izplača. Ob tem pa naj zapišem, da so bile nekoč v slabših časih na silvestrsko noč odprte vse šoštanjske gostilne, ki jih je bilo nekaj nad 30, ter trije hoteli, in nihče od lastnikov ni tožil, da se mu to ne izplača. Poleg tega je bilo vedno zelo veselo silvestrovanje v sokolskem domu, ki se je po vojni vrsto let nadaljevalo še v preimenovanem domu Partizan. Bila pa so silvestrovanja še v Slomškovem domu, v elektrarniški menzi pa tudi v sindikalni dvorani tovarne usnja, kjer so delavci pričakovali novo leto. Res, čudno, kam pelje vsa ta nedružabnost in nezainteresiranost tistih, ki bi morali imeti take stvari poklicno na skrbi. Še dobro, da obstoja gasilsko društvo, ki poleti tu in tam organizira kakšno veselico in da je Kulturni center Velenje za leto 1982 zagotovil Šoštanjčanom dve kulturni prireditvi.

Naj zopet zaživi skrb za družabno življenje v Šoštanju, ki je bilo nekoč mnogo bolj razširjeno in vedro kot pa je to dandanašnji čas, ko bi morala različna medčloveška zbližanja v tem egoističnem svetu odigrati še kako pozitivno vlogo — saj se med seboj skoraj več ne poznamo.

V. K.

RUDARSKI ŠOLSKI CENTER VELENJE
TITOVO VELENJE

Kadrovsko-socialni sektor

Po sklepu Komisije za delovna razmerja TOZD Rudarski praktični pouk

OBJAVLJAMO

prosta dela oziroma naloge

— **NADZORNIK V PESKOKOPU** v TOZD RPP

Za opravljanje prostih del oziroma nalog se zahteva:

— končana srednja tehnična šola in opravljen strokovni izpit iz rudarske tehnične stroke
— poskusno delo

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju zahtev je nasloviti v roku 15 dni od dneva oglasa na naslov: RŠC Velenje, Kadrovsko-socialna služba, Prežihova 3, Titovo Velenje.

Kandidate vabimo tudi na osebni pogovor.

Samoupravna stanovanjska skupnnost občine Velenje, Samoupravna komunalna skupnost občine Velenje, Samoupravna stavbno zemljiška skupnost občine Velenje, Kmetijsko zemljiška skupnost občine Velenje in Temeljna vodna skupnost občine Velenje na podlagi 10. člena samoupravnega sporazuma o ustanovitvi in osnovnih načelih organizacije in delovanja skupnih služb — komisija za imenovanje

RAZPISUJE

dela in naloge

VODJE DSSS SIS GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI IN KMETIJSKE ZEMLJIŠKE SKUPNOSTI OBČINE VELENJE

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Velenje, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima visoko ali višješolsko strokovno izobrazbo;
— 4 leta delovnih izkušenj;
— da je družbenopolitično aktiven.

Mandatna doba traja 4 leta od dneva nastopa dela.

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje za zasedbo razpisanih del in nalog, naj pošljejo v zaprti kuverti ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: DSSS SIS gospodarskih dejavnosti in Kmetijske zemljiške skupnosti občine Velenje, Šaleška 19/a v Titovem Velenju z oznako „komisija za imenovanje".

Kandidate bomo v 10 dneh po izbiri obvestili o izidu razpisa.

naš čas

»NAŠ ČAS« glasilo SZDL izdaja Center za informacije, propagando in založništvo Velenje p. o. Titovo Velenje, cesta Frančiška Foita 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965: do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik »ŠALEŠKI RUDAR«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973 naprej.

UREDNIŠTVO: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Stane Vovk (Odgovorni urednik), Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih.

Uredništvo in uprava, Titovo Velenje, cesta Frančiška Foita 10, telefon (063) 850-087 in 850-316 in 850-317. Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 8 dinarjev, letna naročnina pa 300 dinarjev (za tujino 600 dinarjev).

Žiro račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, tisk in odprema: ČGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za »NAŠ ČAS« se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije, številka 421-1/72 z dne, 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

Mali oglasi

GARAŽO V BEVČAH ALI OKOLICI VZAMEM V NAJEM. Šturm, Vrnjačke Banje 7, ali telefon 851-720, dopoldne.

UGODNO PRODAM HLADILNO SKRINJO »GORENJE«. Naslov v uredništvu.

PRODAM KOMPRESOR ZA AVTOLIČARSTVO. Cena po dogovoru. Jože Škrlin, Laze 16, Titovo Velenje.

PRODAM AVTO W 1973 letnik, registriran do avgusta 1982. Marija Podlesnik, Titova 10, Titovo Velenje.

PRODAM DVA PRAŠIČA okrog 130 kg. Slavka Urleb, Paška vas 3 ali na telefon 884-082.

UGODNO PRODAM DOBRO OHRANJENO LADO 1200 cm³, letnik 1979, nekaramboliran. Inf. Dežman, Koroška 8c, Titovo Velenje ali po telefonu 850-964.

PSIČKA MAJHNE RASTI IN KRATKE DLAKE PODARIM LJUBITELJU ŽIVALI, po možnosti naj ima hišo in vrt. Lazar Dajič, Cesta VI/VIII, Titovo Velenje.

ZASTAVO 101 temno zelene barve, letnik 1977, registriran do 1. 6. 1982, nikoli karamboliran, prvi lastnik. Informacije po telefonu 850-466, Marinšek, Cesta IV/4, Titovo Velenje.

BARVNI TV GORENJE PRODAM za 18000 din. Inf. 852-280.

PRODAM SEDEŽNO GARNITURO (kavč-postelja in dva fotelja). Telefon, popoldne, 851-854.

V ŠENTILJU praznuje ANTON JELEN svoj tričetrtstoletni jubilej. Ob zdravju in sreči mu želi vse najboljše Jože Jelen-Klemšetov.

OBVEŠČAM OBČANE, da opravljam usluge s področja varjenja plemenitih jekel, sive litine, barvnih kovin in metalizacije izrabljenih osi. TOREJ, Cesta III/22, telefon 850-631.

Trgovska delovna organizacija
SAVINJA MOZIRJE

Na podlagi 13. alineje člena statuta Trgovske delovne organizacije „Savinja" Mozirje in po sklepu seje z dne 23. 12. 1981, delavski svet delovne organizacije

RAZPISUJE

dela in naloge

VODJE „ENGRO" SLUŽBE
s štiriletno mandatno dobo

Poleg splošnih pogojev družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini Mozirje, mora kandidat izpolnjevati še naslednje zahteve:

— da ima višjo strokovno izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri (VI izobrazbena skupina);
— da ima 5 let delovnih izkušenj pri ustreznih delih in nalogah;
— da nima prepovedi za opravljanje del in nalog, ki so vezane na razpolaganje z družbenimi sredstvi;
— da je moralno-politično neoporečen in ima aktiven odnos do samoupravljanja;
— da ima vozniški izpit za voznika B kategorije.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev in zahtev naj pošljejo kandidati v roku 15 dni od dneva objave, na Trgovsko delovno organizacijo Savinja Mozirje.

Delo bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s poskusnim delom 3 mesece. O rezultatu prijave na razpis bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh po preteku roka objave.

ODKUPUJEMO SVINJSKE KOŽE PO UGODNEJŠI CENI KOT PREJŠNJA LETA!

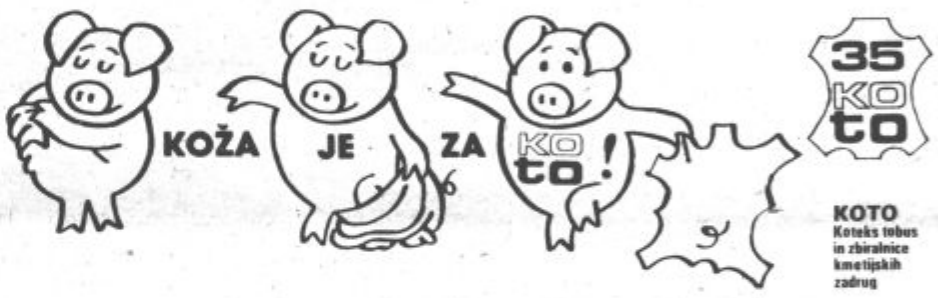

KOTO
Koteks tobus in zbiralnice kmetijskih zadrug

S prodajo deviz do kredita

Temeljne banke, združene v Ljubljansko banko, so pripravile za svoje varčevalce ugodne kredite na osnovi vezave dinarske protivrednosti banki prodanih konvertibilnih deviznih sredstev. Krediti se lahko uporabljajo za vse namene, razen za tiste, ki se ne smejo odobravati po Uredbi o splošnih pogojih za potrošniške kredite. Občani lahko porabijo kredite z virmanom na podlagi ustrezne dokumentacije ali s prenosom na hranilne knjižice ali tekoče račune.

Vse dodatne informacije so vam na voljo v enotah temeljnih bank Ljubljanske banke.

hitreje do cilja

Koledar

Četrtek, 7. januarja — ZDRAVKO
Petek, 8. januarja — MAKS
Sobota, 9. januarja — JULE
Nedelja, 10. januarja — VILKO
Ponedeljek, 11. januarja — GREGA
Torek, 12. januarja — TANJA
Sreda, 13. januarja — VERONIKA

Dežurstva

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

Petek, 8. januarja — dr. Lešnikova (dnevna), dr. Prenc (nočni)

Sobota, 9. januarja — dr. Zupančič (dežurni), dr. Vrečkova (notranje dežurna)

Nedelja, 10. januarja — dr. Zupančič (dežurni), dr. Vrečkova (notranje dežurna)
Ponedeljek, 11. januarja — dr. Blatnik (dnevni), dr. Grošelj (nočni)

ZOBOZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU TITOVO VELENJE

Sobota, 9. januarja — dr. Anica Pistotnik, Tavčarjeva 8, Titovo Velenje
Nedelja, 10. januarja — Anica Pistotnik, Tavčarjeva 8, Titovo Velenje

ZDRAVNIKI V ZDRAVSTVENEM DOMU ŠOŠTANJ

Četrtek, 7. januarja — dr. Lazar
Petek, 8. januarja — dr. Menih
Sobota, 9. januarja — dr. Menih
Nedelja, 10. januarja — dr. Menih
Ponedeljek, 11. januarja — dr. Pirtovšek
Torek, 12. januarja — dr. Pirtovšek
Sreda, 13. januarja — dr. Stupar

Gibanje prebivalstva

MATIČNI URAD TITOVO VELENJE

Rojstva:

Rodilo se je 30 dečkov in 22 deklic.

Poroka:

Dragutin Cingesar, roj. 1956, šofer iz Titovega Velenja in Rozalija Glavica, roj. 1958, delavka iz Titovega Velenja.

Alojz Banovšek, roj. 1958, rudar iz Kozjaka in Alenka Zajc, roj. 1964, dijakinja iz Škal; Bojan Lekš, roj. 1953, ključavničar iz Titovega Velenja in Darinka Skela, roj. 1956, frizerka iz Titovega Velenja; Franc Fajdiga, roj. 1957, ključavničar iz Skornega pri Šoštanju in Marina Ostrovršnik, roj. 1961, kuharica iz Titovega Velenja; Stanislav Meža, roj. 1958, elektrotehnik iz Titovega Velenja in Boža Bajsič, roj. 1957, knjigovodja iz Gradiške; Edvard Krajnik, roj. 1954, dipl. ekonomist iz Celja in Nevenka Kokot, roj. 1961, medicinska sestra iz Celja; Milan Podpečan, roj. 1958, delavec iz Kavč in Doroteja Pirečnik, roj. 1962, delavka iz Titovega Velenja; Branko Kragelj, roj. 1958, miličnik iz Dormberka in Branka Radovac, roj. 1961, miličnica iz Spodnjih Škofij; Vinko Koren, roj. 1957, orodjar iz Mislinje in Marjetica Kovač, roj. 1962, reskalka iz Gavc.

Umrli:

Marija Trunkl, upokojenka iz Titovega Velenja, Graškogorska 44, stara 83 let; Karolina Kaudik, invalidska upokojenka iz Titovega Velenja, Kidričeva cesta 17, stara 45 let; Ivan Nikolaj Knez, sociolog iz Titovega Velenja, Kraigherjeva 6, star 44 let; Jožef Mravljak, upokojenec iz Titovega Velenja, Šlandrova c. 40, star 71 let; Marija Pustatičnik, upokojenka iz Titovega Velenja, Župančičeva 16, stara 81 let.

Helena Kodrun, upokojenka iz Titovega Velenja, Kidričeva 23, stara 72 let.

Kino

REDNI KINO VELENJE

Petek, 8. 1., ob 18. in 20. uri: JAZ SEM TVOJ MORILEC — nemška kriminalka. V glavni vlogi: Hans Peter Hallwachs.

Sobota in nedelja, 9., 10. 1., ob 18. in 20. uri: NEPREMAGLJIVI IZ PEKLA — hongkongški karate, v gl. vlogi: Jacki Chan.

Nedelja, 10. 1., ob 16. uri: OTROŠKA MATINEJA — SREČNO KEKEC — slovenski mladinski.

Ponedeljek in torek, 11., 12. 1., ob 18. in 20. uri: KUZLA — angleška drama, v gl. vlogi: Joan Collins.

Sreda in četrtek, 13., 14. 1., ob 18. in 20. uri: IMPERIJ UDARI NAZAJ — ameriški znanstveno-fantastični, v gl. vl.: Mark Hamill.

Petek, 15. 1., ob 10., 18. in 20. uri: JAZ IN NILSKI KONJ — italijanski avanturistični. V glavni vlogi: Terence Hill, Bud Spencer.

KINO DOM KULTURE

Nedelja, 10. 1., ob 10. uri: OTROŠKA MATINEJA — SREČNO KEKEC — slovenski mladinski.

Ponedeljek, 11. 1., ob 20. uri: FILMSKO GLEDALIŠČE — IMPERIJ UDARI NAZAJ — ameriški znanstvenofantastični.

Četrtek, 14., ob 20. uri: RYANOVA HČI — ameriška ljubezenska drama. V glavni vlogi: Robert Mitchum.

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 9. 1., ob 15.30: OTROŠKA MATINEJA — SREČNO KEKEC — slovenski mladinski.

Sobota, 9. 1., ob 19.30: JAZ SEM TVOJ MORILEC — nemška kriminalka.

Nedelja, 10. 1., ob 17.30 in 19.30: IMPERIJ UDARI NAZAJ — ameriški znanstveno-fantastični.

Ponedeljek, 11. 1., ob 19.30: NEPREMAGLJIVI IZ PEKLA — hongkonški karate.

Sreda, 13. 1., ob 19.30: BEG NA DIVJI ZAHOD — ameriški vestern. V glavni vlogi: Burt Lancaster.

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 8. 1., ob 19. uri: BEG NA DIVJI ZAHOD — ameriški vestern.

Nedelja, 10. 1., ob 13.30: OTROŠKA MATINEJA — SREČNO KEKEC — slovenski mladinski.

Torek, 12. 1., ob 19. uri: IMPERIJ UDARI NAZAJ — ameriški znanstveno-fantastični.

Petek, 15. 1., ob 19. uri: NEPREMAGLJIVI IZ PEKLA — hongkongški karate.

SAMOUPRAVNA INTERESNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE VELENJE
ODBOR ZA SUBVENCIONIRANJE STANARIN

Na podlagi 12. člena pravilnika o delni nadomestitvi stanarin (Uradni vestnik občine Velenje št. 4/80, št. 5/81) ter na podlagi sklepa odbora za subvencioniranje stanarin z dne 25. 12. 1981

RAZPISUJEMO

NATEČAJ

ZA PRIDOBITEV DELNE NADOMESTITVE STANARINE ZA LETO 1982

Razpisni pogoji

Ad. 1

Imetnik stanovanjske pravice je upravičen do delne nadomestitve ekonomske stanarine pod sledečimi pogoji:

— če njegovo gospodinjstvo uporablja stanovanje, ki je po veljavnem točkovnem sistemu ocenjeno do 160 točk in ki po površini ne presega naslednjega normativa:
za 1 družinskega člana do 32 kv. m uporabne površine;
za 2 družinska člana do 45 kv. m uporabne površine;
za 3 družinske člane do 58 kv. m uporabne površine;
za 4 družinske člane do 70 kv. m uporabne površine.

Za vsakega nadaljnjega družinskega člana se pripadajoča stanovanjska površina poveča do 15 kv. m.

Odstopanje od standardne stanovanjske površine je možno do 5 %.

— če je višina letnega dokazljivega dohodka gospodinjstva (DDG) glede na število članov gospodinjstva manjša od mejnih vrednosti v tabeli znosnih izdatkov za stanarino, ki je sestavni del pravilnika o delni nadomestitvi stanarin.

Ne glede na prvo in drugo alinejo te točke ne pripada imetniku stanovanjske pravice nadomestitev stanarine v naslednjih primerih:
- če imetnik stanovanjske pravice oddaja stanovanje ali del stanovanja v podnajem;
- če imetnik stanovanjske pravice ali drug član gospodinjstva uporablja del stanovanja za opravljanje poslovne ali obrtne dejavnosti;
- če je imetnik stanovanjske pravice ali drug član gospodinjstva lastnik vseljivega stanovanja;
- če imetnik stanovanjske pravice ali drug član gospodinjstva gradi stanovanjsko ali počitniško hišo oziroma je lastnik stanovanjske ali počitniške hiše;
- če je imetnik stanovanjske pravice ali drug član gospodinjstva sposoben za delo, pa kljub možnosti za zaposlitev ni v delovnem razmerju.

Ad. 2

K zahtevi za delno nadomestitev stanarine je potrebno priložiti:
- potrdilo o letnem dokazljivem dohodku gospodinjstva za preteklo leto;
- potrdilo o številu članov gospodinjstva;
- veljavno stanovanjsko pogodbo;
- potrdilo o premoženjskem stanju;
- pismeno izjavo imetnika stanovanjske pravice, da
- noben član gospodinjstva ne gradi ali ni lastnik stanovanjske ali počitniške hiše;
- noben član gospodinjstva ni lastnik drugega vseljivega stanovanja;
- on in člani gospodinjstva niso imeli dohodka izven predloženih potrdil o dohodku;
- pismeno potrdilo hišnega sveta, da
- stanovanja ne daje v podnajem;
- noben član gospodinjstva ne uporablja stanovanja za opravljanje poslovne ali obrtne dejavnosti.

Ad. 3

Rok za zbiranje vlog traja 30 dni od objave. Prijave na natečaj, prispele po tem roku in tiste, ki ne bodo opremljene z vsemi zahtevanimi potrdili, ne bodo upoštevane.

Zahtevo za delno nadomestitev stanarine je možno vložiti tudi med letom, če se imetniku stanovanjske pravice in članom gospodinjstva spremenijo pogoji, po katerih bi bil upravičen do delne nadomestitve stanarine.

Delna nadomestitev stanarine se odobrava za dobo enega koledarskega leta, šteto od prvega dneva v naslednjem mesecu, ko je bila vložena zahteva.

Vlogo z vsemi zahtevanimi prilogami pošljite na Samoupravno interesno stanovanjsko skupnost občine Velenje, Šaleška 19/a.

Vse ostale informacije v zvezi s tem natečajem dobite pri delovni organizaciji DOM Velenje, Šaleška 19/a, telefon št. 851-010, pri referentu za solidarnostna stanovanja.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame

Marije Pustatičnik

se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem in sosedom, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti ter darovali cvetje.
Posebna zahvala velja Ivanki Marko, ki je dve leti pomagala pri negi pokojne mame, zdravniku dr. Kralju in teti Roziki Trogar in sosedi Cigaletovi za pomoč.
Zahvaljujemo se tudi govornikom za poslovilne besede in pevskemu zboru s Konovega ter tov. Medvedu za prevoz.

Žalujoči: sin Martin z družino in ostali sorodniki

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame, ata, sestre, brata in svaka

Slavke in Ivana Grajžla

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nesebično pomoč ob težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo Rudniku lignita Velenje, TGO Gorenje Velenje, AMD Velenje, SO Velenje, ZŠAM Velenje, pevcem, godbi, govornikom, darovalcem cvetja ter vsem, ki so nam na kakršen koli način pomagali.

Sin Ivan in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame in stare mame

Pavle Niegelhel

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem ter sorodnikom za izrečeno sožalje, darovano cvetje in nesebično pomoč
Posebna zahvala velja govorniku tov. Valenciju in oktetu KS Paka.
Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni poslednji poti in počastili njen spomin.

Žalujoči: mož Nikolaj, sinova Jože in Boris z družinama ter hčerki Adela in Erika z družino.

ZAHVALA

Ob smrti našega dobrega in skrbnega očeta

Janeza Rejca

se zahvaljujemo osebju bolnišnice Slovenj Gradec za trud in nego, dobrim sosedom, ki so nam bili v teh dneh v pomoč in oporo, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.
Lepa hvala gospodu dekanu za pogrebni obred

Titovo Velenje, 4. 1. 1982

Žalujoči Rejčevi

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni v 84. letu starosti zapustila naša mama, tašča, babica in prababica

Jožefa Kugonič

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem sodelavcem Tovarne usnja Šoštanj, Zvezi borcev, Lovski družini »Oljka«, Gasilskemu društvu Paška vas in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku.
Posebna zahvala velja tudi dr. Valterju Pirtovšku za dolgoletno zdravljenje. Za ganljive besede se zahvaljujemo tov. Stanetu Prašnikarju, župniku za opravljen obred ter cerkvenemu pevskemu zboru.

Žalujoči vsi njeni.

Samoprispevek v občini Mozirje

Prednost vzgoji in izobraževanju

Preteklo je že več kot tri leta odkar so v mozirski občini izglasovali podaljšanje samoprispevka. Z zbranimi sredstvi v drugem obdobju bodo dokončali izgradnjo vzgojno-izobraževalnih ustanov in prispevali sredstva k izgradnji objektov za potrebe vseh krajevnih skupnosti. K drugemu delu sodi soudeležba pri gradnji primarne čistilne naprave za območja Mozirja, Nazarij in Rečice ter komunalne čistilne naprave za Gornji grad, Ljubno in Luče. Poleg tega so tu še sredstva za uresničitev spodbujevalnih gospodarskih programov v manj razvitih krajevnih skupnostih Nova Štifta, Solčava in Luče, medtem ko preostali delež odpade na infrastrukturne naložbe v vseh krajevnih skupnostih. Prispevne stopnje so enake kot v prvem obdobju, le pri kmetijstvu se je stopnja zmanjšala za pol odstotka. Do jeseni so zbrali skupno preko 34 milijonov dinarjev in jih razdelili po dogovorjenih ključih. Za vzgojno-izobraževalni program so namenili 37 odstotkov, za čistilne naprave 15, za manj razvite krajevne skupnosti 4 in za programe vseh krajevnih skupnosti 44 odstotkov.

Vrstni red izgradnje vzgojno-izobraževalnih objektov so določili na podlagi najnujnejših potreb. Pereči problemi otroškega varstva v Mozirju in potrebe po posebni šoli so na prvo mesto postavili izgradnjo tega objekta. Drugo naj bi bilo letovišče v Izoli, zaradi nemogočih pogojev pa so vse sodelujoče občine gradnjo odklonile. V mozirski so sredstva za te namene porabili pri gradnji omenjenega vrtca, saj bi bila sicer dograditev zaradi nenehnih podražitev ogrožena. Iz tega vira so prispevali še sredstva za izgradnjo doma ostarelih v Grmovju, in sicer za 12 postelj ter za dograditev šole v Gornjem gradu. Ostalo je 1.350.000 dinarjev, ki jih bodo skupaj z ostalimi zbranimi sredstvi namenili za prizidek k osnovni šoli v Mozirju.

Tudi pripravljalna dela za kolektor so že v teku. Zgrajenih je 800 metrov osnovne mreže v Nazarjah, povezava od Drete do Savinje, kupljen del cevi za nadaljevanje gradnje in podobno. Od manj razvitih krajevnih skupnosti je svoj delež porabila Solčava ob gradnji večnamenske stavbe. Za uresničevanje načrtov v krajevnih skupnostih je torej namenjenih 44 odstotkov vseh zbranih sredstev. V vseh krajih jih porabljajo za posodabljanje cest, gradnjo avtobusnih postajališč, javne razsvetljave, urejevanje pokopališč, za gradnjo prepotrebnih objektov in za številne druge naloge.

Krajevne skupnosti trošijo sredstva večinoma v skladu s sprejetimi načrti in pravočasno. Ponekod dela iz različnih razlogov tudi zamujajo, zato ostaja del sredstev neizkoriščen. V teh primerih sicer iščejo najrazličnejše rešitve, ki pa so seveda le delne in začasne. Zato bodo morali povsod tam kjer dela zaostajajo storiti vse, da bodo dela pravočasno opravili in tudi s tem pripomogli k še hitrejšemu razvoju Gornje Savinjske doline.

J. P.

Občinska zveza prijateljev mladine Velenje oziroma odbor za novoletna praznovanja je tudi ob koncu starega leta pripravil številne prireditve za najmlajše po krajevnih skupnostih. Bogat kulturni program so izvajali člani Amaterskega gledališča Velenje-lutkovna sekcija, vzgojiteljice iz VVZ Velenje in Šoštanj in učenci glasbene šole Velenje. Vrhunec vsake takšne prireditve pa je bil seveda obisk dedka Mraza, ki je vsem otrokom prinesel darila. Po obdaritvi so otrokom vrteli še risane filme.

Na posnetku: Z obiska dedka Mraza v Rdeči dvorani

Rudarski dedek Mraz

Kolektiv Rudarsko elektroenergetskega kombinata, Velenje je tudi ob koncu lanskega leta povabil na novoletni sprejem otroke ponesrečenih rudarjev in njihove matere. Zbrali so se v lepo okrašenih prostorih delavskega kluba, kjer so jim predstavniki velenjskega kombinata zaželeli srečno novo leto. Prišel pa je tudi ‚rudarski' dedek Mraz, ki je otrokom prinesel lepa darila, smučke, poni kolo ... seveda pa ni manjkalo tudi slaščic. Otroci, zlasti najmlajši pa so se dedku Mrazu oddolžili za obisk in obdaritev z nekaj pesmicami, ki so mu jih zapeli.

Prireditve

Letošnjo novoletno razstavo bodo v Kulturnem centru „Ivan Napotnik" Velenje odprli v petek, 8. januarja ob 19. uri v tamkajšnjem razstavnem prostoru. Tokrat se bo s svojimi plastikami v lesu predstavil vuzeniški kipar Janko Dolenc.

V Titovem Velenju bo celotna prireditev izzvenela kot „koroški večer", saj bo ob odprtju razstave pel znani Moški pevski zbor „Vres" iz Prevalj, ki ga vodi Jože Kert, pokroviteljstvo pa je prevzela tovarna Gorenje „Muta".

***

Ob koncu preteklega leta je velenjska galerija postala bogatejša za nekaj umetniških del.

Izvršni svet Skupščine občine Velenje je dodelil Kulturnemu centru »Ivan Napotnik« Velenje posebna sredstva za nakup umetniške slike Franceta Miheliča: Kurenti, olje, 1975, v višini 60.000 din

Kulturna skupnost Slovenije pa je dodelila Kulturnemu centru »Ivan Napotnik« Velenje 30.000 din namensko za nakup slike Frana Tratnika: Moja mati, oglje, 1924.

Te dni je tudi Božidar Jakac, ob priliki odkupa njegove slike, poklonil muzeju v Titovem Velenju kompletno mapo 14 grafičnih odtisov »XIV. divizija na Štajerskem« iz leta 1948, ki je bila uporabljena za ilustracijo knjige Staneta Terčaka »Živi zid«.

Kulturni center »Ivan Napotnik« Velenje pa je iz sredstev, ki jih prejema od Kulturne skupnosti Velenje, namenil 35.000 din za odkup Napotnikove plastike: Portret Ruže Rihterič, žgana glina, 1920, ki je bila kupljena od zasebnika. Plastika bo razstavljena v Napotnikovi galeriji v Šoštanju.

Silvestrovanje na delovnem mestu

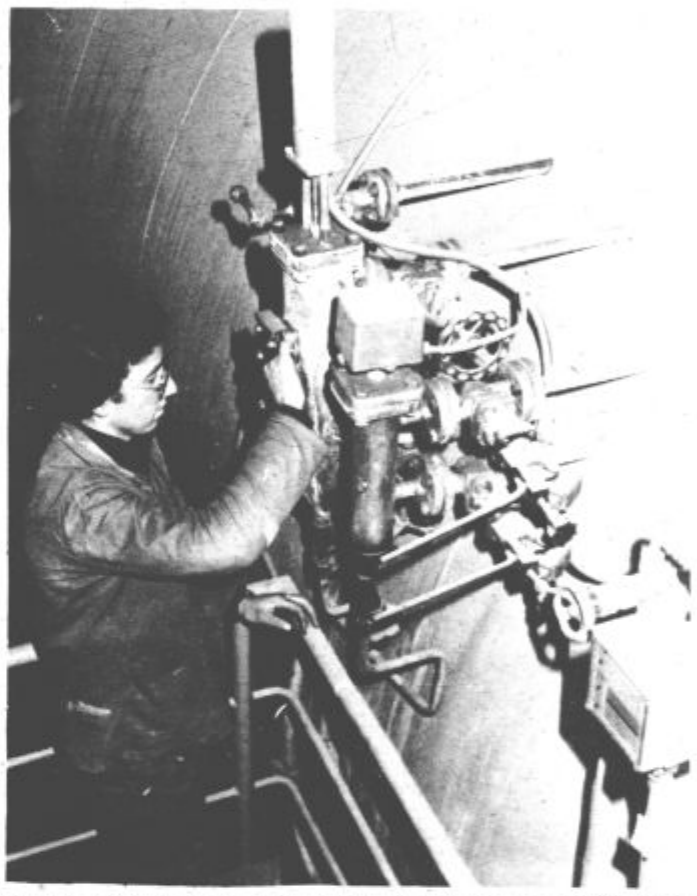

V prazničnih dneh, tudi ob novoletnih, si večina privošči urice oddiha, počitka, razvedrila, ali jih izkoristi kako drugače. Obstajajo pa seveda delovna mesta, za katera to ne velja. Naj bo petek ali svetek, dela v kotlovnici ne smejo prekiniti. »Silvestrovanje« na delovnem mestu torej in vratarjeva čestitka po telefonu.

Tako je bilo tudi v kotlovnici nazarske lesne industrije, kjer so stroji brneli tudi minulo najdaljšo noč v letu.

Pri Mazejevih v Belih vodah

Dolgo bodo pomnili Silvestrovo

Prazničnі novoletni dnevi so že za nami, nanje ostaja več ali manj spomin in tu in tam še slišimo — bilo je lepo, preživeli smo jih resnično v veselem razpoloženju. Ta trditev pa ne velja za Melhiorja Mazeja in njegovo družino iz Belih vod. Senovršnikovi bodo gotovo še dolgo pomnili začetek zadnjega dne v letu 1981, saj jim je pravi vihar dobesedno opustošil gospodarsko poslopje. Prvi dan v novem letu nas je Melhior Mazej poklical po telefonu in seveda smo ga še isti dan obiskali, pa čeprav vožnja do njegove domačije, ki leži na višini 960 metrov, ni bila z avtomobilom najbolj prijetna zaradi poledenele ceste.

Že nekaj deset metrov pred domačijo nas je na cesti „pozdravilo" zdrobljena opeka, pa polomljeno drevje oziroma veje in tudi polomljeni tramovi. Melhior je stal kljub dežju na dvorišču, njegov pogled pa je bil usmerjen n gospodarskemu poslopju ... kot, da še vedno ni mogel verjeti, da mu je veter napravil tolikšno škodo. Takole je opisal začetek zadnjega dne v preteklem letu:

„Ponoči, od srede na četrtek, je bil pri nas silovit vihar, tako da smo s strahom pogledavali skozi okno v pričakovanju, kaj se bo zgodilo. „Bali smo se že, da nas bo s hišo vred potegnilo v dolino".

Melhior Mazej: »Takšnega viharja pri nas ne pomnimo«

To se na srečo ni zgodilo, se je pa vihar znesel nad ostrešjem gospodarskega poslopja, v katerem je osemnajst glav živine. Veter je zdrobil vso opeko, odnesel pa je tudi celotno ostrešje prizidka, v katerem imajo Mazejevi hlev za svinje, garažo, in del kleti. Kakšno razdejanje jim je povzročil veter, so opazili šele zjutraj.

„Zjutraj ob petih sem slučajno šel ven iz hiše. Veter je še naprej močno pihal, toda razdejanja še nisem opazil. Ko pa sem uro pozneje odšel krmit živino, skorajda nisem mogel verjeti očem. Veter je uničil celotno streho gospodarskega poslopja, seno je bilo zaradi dežja zmočeno, nekaj pa ga je tudi odneslo. Veter je dvignil tudi celoten napušč oziroma ostrešje garaže ob hlevu s tramovi vred in jih odnesel kakšnih trideset metrov daleč."

Senovršnikova domačija je na vetrovnem območju, vendar takšnega viharja kot je bil na Silvestrovo, pri njih ne pomnijo.

„Tu in tam je včasih veter že odnesel kakšno opeko s hiše ali hleva, toda takšnega viharja še ni bilo nikoli", so dejali: zaradi polomljenih tramov in zdrobljene opeke, ki so ležali vsepovsod naokoli, tudi po cesti, je bil Mazejevim onemogočen odhod k sosedom z avtomobilom. Na srečo so tudi pri njih lani dobili telefon in takoj zjutraj so lahko prek njega poklicali na pomoč sosede in sporočili štabu civilne zaščite v kraju, kaj se je zgodilo.

„Na pomoč nam je prišlo kar šestnajst krajanov in pripadnikov civilne zaščite. Takoj so začeli delo in nato delali ves dan, do trde teme. Privezali so del strehe na hlevu, ki ga veter ni odnesel, položili nove tramove in v glavnem pokrili najbolj poškodovani del hleva, da ne bi dež še naprej uničeval seno".

Na srečo je imel Melhior doma opeko za streho, saj so načrtovali, da bodo letos začeli graditi nadomestno stanovanjsko hišo; kaže pa, da bo za sedaj morala ta gradnja počakati. Ob tem je treba tudi zapisati, da so krajani in pripadniki civilne zaščite pokazali resnično veliko nesebičnost in solidarnost, saj delo pri popravljanju strehe ni bilo lahko, ampak zelo nevarno, ker je tudi dopoldan pihal zelo močan veter in so morali biti na strehi celo privezani.

Od Senovršnikovih smo se poslovili z eno samo željo ob novem letu: da se vse to ne bi nikoli več ponovilo.

Melhior Mazej pa nas je prosil, naj zapišemo, da se iskreno zahvaljuje vsem pripadnikom civilne zaščite in drugim sosedom, ki ga v nesreči niso pustili samega.

Stane Vovk

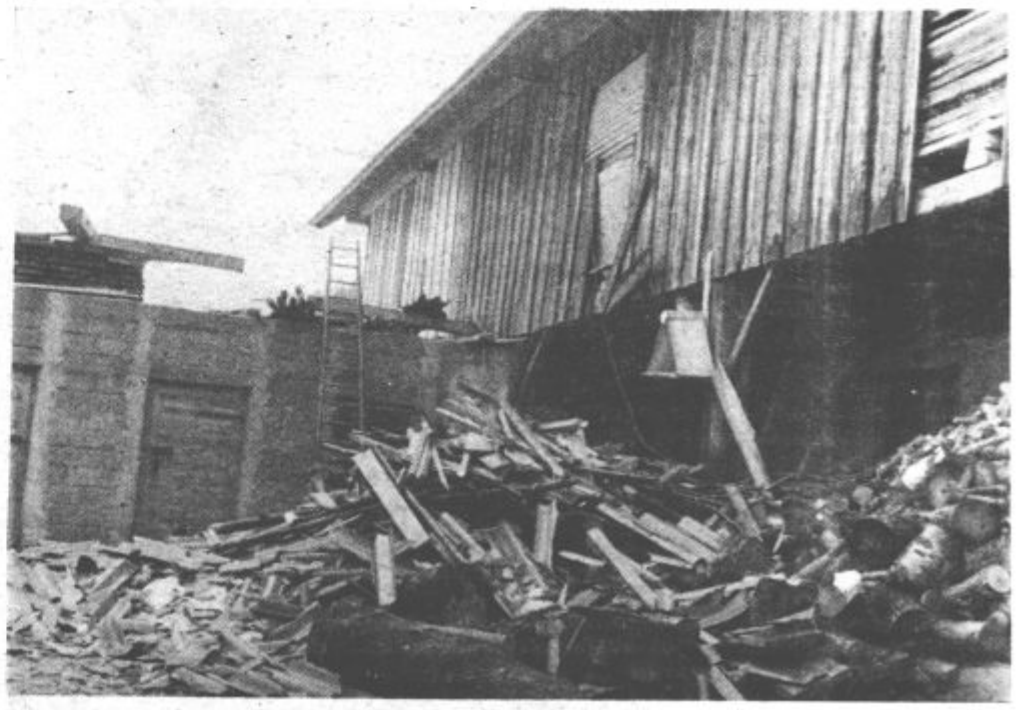

Kljub temu, da so pripadniki civilne zaščite in sosedje delali ves dan, je bilo vidno razdejanje tudi naslednji dan